

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на земеделието и храните
Областна дирекция "Земеделие" - Габрово

ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ „ЗЕМЕДЕЛИЕ” – ГАБРОВО ЗА 2023 ГОДИНА

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЛАСТТА

ВЪВЕДЕНИЕ

Основна цел в дейността на Областна дирекция „Земеделие” – Габрово през 2023 г. е провеждане на държавната политика в областта на земеделието и прилагане на Общата селскостопанска политика на Европейския съюз на територията на областта, в съответствие с изискванията на Национална програма за развитие: България 2030, Приоритет № 6 Устойчиво селско стопанство и Национална статистическа програма за 2023 г., Регламент № (ЕС) 1217/2009 на Съвета относно създаване на система за събиране на счетоводна информация за доходите и икономическата дейност на земеделските стопанства в ЕО, Закон за регистрация и контрол на земеделска и горска техника, Регламент (ЕС) №167/2013 на Европейският парламент и на Съвета от 05.02.2013 г. относно одобряването и надзора на пазара на земеделски и горски превозни средства, Регламент (ЕС) 2016/1628 на Европейския парламент и на съвета от 14.09.2016 г. относно изискванията за граничните стойности на емисиите на газообразни и прахови замърсители и за одобряване типа на двигателите с вътрешно горене за извънпътна подвижна техника, Закон за прилагане на общата организация на пазарите на земеделските продукти на ЕС и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Според характера на дейността административните звена в Дирекцията са обособени в обща и специализирана администрация.

Общата администрация е организирана в Дирекция „Административно-правна, финансово - стопанска дейност и човешки ресурси”. Общата администрация подпомага осъществяването на правомощията на директора, създава условия за осъществяване на дейността на специализираната администрация и извършва техническите дейности по административното обслужване.

Специализираната администрация е организирана в Главна Дирекция “Аграрно развитие”. В състава на Главна Дирекция ”Аграрно развитие” се включват четири Общински служби по

земеделие на територията на областта като териториални звена - ОСЗ - Габрово, ОСЗ - Дряново, ОСЗ - Севлиево и ОСЗ - Трявна.

I. БАЛАНС НА ПЛОЩИТЕ В ОБЛАСТ ГАБРОВО КЪМ 31.12.2023 г.

1. Баланс на земеделските земи:

Общата площ на землищата в област Габрово е 2 022 989 дка, от които Селскостопански фонд 1 016 642 дка и 814 220 дка Горски фонд.

Селскостопанският фонд включва Обработваема земя от 670 510 дка, т.е 65 % и Необработваема земя от 346 132 дка или 35% .

В сравнение с предходната година през 2023 г. се забелязва намаление с 231 дка на ливадите и увеличение на площите, заети с трайни насаждения с 179 дка, както и намаление с 346 дка на площите с мери и пасища и увеличение с 207 дка на площите с друг НТП.

Настъпилите промени са резултат от отразени Решения на комисията по чл. 17, ал. 1, т. 1 от ЗОЗЗ за промяна предназначението на земеделски земи за неземеделски нужди, от приети и отразени контактни зони и малки Кадастрални карти в съответни землища и от нанесени по кадастралните карти обекти на техническата инфраструктура на територията на област Габрово.

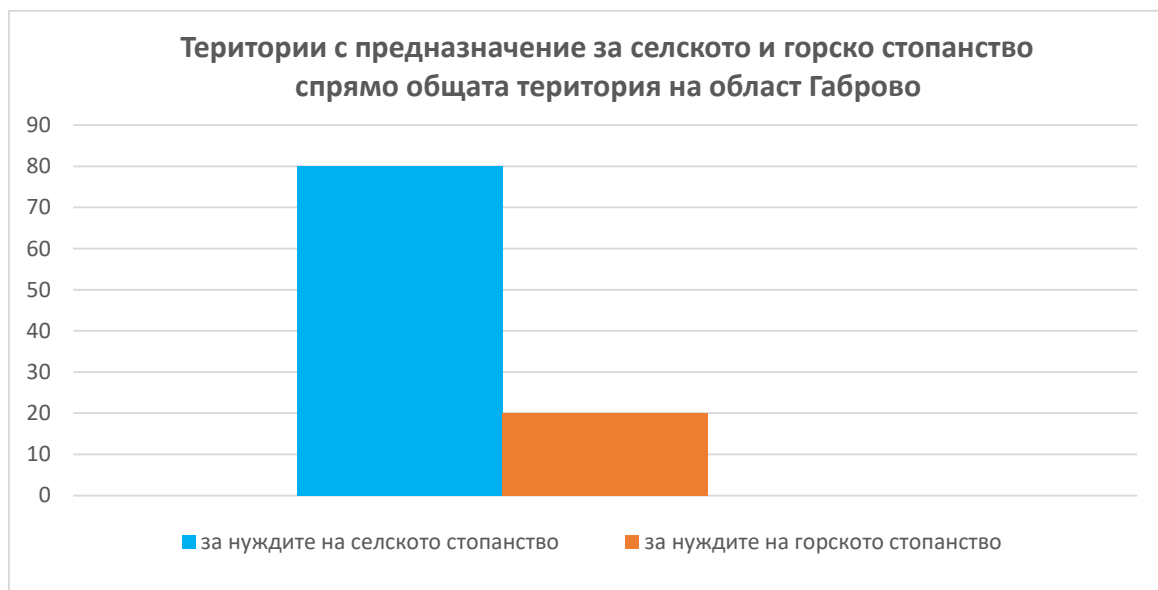
Горският фонд заема 814 220 дка от общата площ на землищата, от които 266 586 са частна собственост и 547 634 дка - Държавен горски фонд.

В изпълнение на Заповед № РД 49-423/28.09.2021 г. Министъра на земеделието, храните и горите на основание чл. 81, ал. 1, във връзка с ал. 2, т. 2 и чл. 82, ал. 1 и 2 от Закона за горите е променено предназначението на поземлени имоти, находящи се в землища на общините на територията на област Габрово и представляващи частна държавна собственост от земеделска в горска територия. Към 30.11.2023 г. същите са отписани от баланса на Държавния поземлен фонд и за заведени в баланса на МЗХ. Промяната е отразена в КК и КР на съответните землища.

Извършени са и процедури по възстановяване на собствеността върху гори и земи от горския фонд по реда на чл. 13, ал. 2 от Закона за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд.

Баланс на площите	Община Габрово /дка/	Община Дряново /дка/	Община Севлиево /дка/	Община Трявна /дка/	Общо за областта
Обща площ на землищата	555 588	248 377	964 114	254 910	2 022 989
I.Селскостопански фонд	234 052	150 128	526 572	105 890	1 016 642
1. Обработваема земя	131 552	91 287	393 194	54 477	670 510
В т.ч. ниви	82 128	77 287	295 502	28 605	483 522

в т.ч. ливади	28 586	8 021	68 449	17 181	122 237
в т.ч. трайни насаждения	20 753	4 960	25 091	8 691	59 495
в т.ч. лозя	85	1 019	4 152	0	5 256
2. Необработваема земя	102 500	58 841	133 378	51 413	346 132
в т.ч. мери и пасища	79 347	46 292	99 963	40 014	265 616
в т.ч. други	23 153	12 549	33 415	11 399	80 516
II. Горски фонд	270 686	79 894	332 439	131 201	814 220
1. Частна собственост	75 674	29 827	119 479	41 606	266 586
2. ДГФ	195 012	50 067	212 960	89 595	547 634

Фиг. 1: Територии с предназначение за селското и горско стопанство спрямо общата територия на област Габрово
Забележка: Данните за обща площ в Габровска област, „за нуждите на селското стопанство“, „за нуждите на горското стопанство“ са предоставени от ОСЗ от справка „Баланс по видове територии по предназначение общо за ОСЗ от Ферма Win към 31.12.2023 г.“

II. РАСТЕНИЕВЪДСТВО:

1. Основни видове отглеждани култури по площи през календарната 2023 г.:

Габровска област се характеризира с развитието на индустриалното производство, услугите и туризма. Земеделието не е приоритетен отрасъл в областта. Основната причина се дължи на липсата на плодородни обработваеми площи поради географското положение на областта, която обхваща предимно планински и предпланински терени. Въпреки това, през последните години се наблюдава засилване на интереса към земеделските дейности, както и полагане на усилия от страна на утвърдени вече земеделски стопани за повишаване на

добивите чрез ефективно наторяване и извеждане на борба с икономически важните болести и неприятели. Подбират се по - внимателно култури, подходящи за отглеждане, съобразно спецификите на терените и климатичните условия.

По данни от извършени агростатистически наблюдения от преброяването на земеделските стопанства през 2020 г. броят на стопанствата в област Габрово е 1643. Използваната земеделска площ /ИЗП/ в размер на 43407.05 ха е разпределена в 1242 стопанства. Стопанствата, които не разполагат с ИЗП са 108 бр. Разпределението на стопанствата по общини е следното:

В община Габрово са 42 % или 691 броя от стопанствата в областта, обработващи 11 % от площите в област Габрово в размер на 4926.16 ха.

В община Дряново са 8 % или 131 броя от стопанствата в областта, обработващи 7 % от площите в област Габрово в размер на 3025.5 ха.

В община Севлиево са 41 % или 681 броя от стопанствата в областта, обработващи 78 % от площите в област Габрово в размер на 33946.42 ха.

В община Трявна са 9 % или 140 броя от стопанствата в областта, обработващи 4 % от площите в област Габрово в размер на 1508.97 ха.

2. Основни видове отглеждани култури по площи през календарната 2023 г.:

Данните за засетите есенници и пролетници, реколта 2023 г. са представени в следната таблица:

Община	Пшеница /дка/	Ечемик /дка/	Триткале /дка/	Зимна масл. рапица /дка/	Ръж /дка/	Слънчоглед /дка/	Царевица /дка/
Габрово	2800	664	1650	-	-	1150	900
Дряново	8439	6400	230	-	-	1568	2365
Севлиево	48190	6764	1178	880	-	31500	6480
Трявна	-	-	-	-	-	-	-
За областта	59429	6764	3058	880	-	34218	68065

Структурата на растениевъдната продукция е насочена главно за задоволяване на нуждите на животновъдството. Производството е концентрирано в района на община Севлиево. Застъпени са зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик, царевица за зърно, силаж и маслодаен слънчоглед. Характеризира се със сравнително малко произведена продукция от единица площ, слаба заетост на трудовите ресурси и екстензивно производство. В следващите таблици се проследява динамиката на засети площи, производство и средни добиви през последните пет години на територията на областта.

ЕСЕННИ КУЛТУРИ

Година	Пшеница			Ечемик			Маслодайна рапица		
	Площ (дка)	Производство (тон)	Ср.добив (кг/дка)	Площ (дка)	Производство (тон)	Ср. добив (кг/дка)	Площ /дка/	Производство (тон)	Ср.добив (кг/дка)
2018	38590	14429	374	8270	2685	426	6320	1856	294
2019	37510	16354	443	6920	3044,5	440	7720	2038	293
2020	31540	15609	389	8490	3599	362	6000	339	179
2021	45810	21593	480	17030	7733	454	-	-	-
2022	59429	35595	599	6764	3204	473	-	-	-

Общата площ на реколтираните площи с есенници за календарната 2023 г. на територията на областта е 66193 дка, от които 59429 дка са с пшеница, 6764 дка с ечемик. Забелязва се увеличение на добивите спрямо предходни години, дължащо се на благоприятните условия през зимния период в условията на по - високи температури, което не позволява изтегляне на посевите, заедно с достатъчните количества валежи в периода на активна вегетация.

ПРОЛЕТНИ КУЛТУРИ

Година	Царевица за зърно			Маслодаен слънчоглед			Овес		
	Площ (дка)	Производство (тон)	Ср.добив (кг/дка)	Площ (дка)	Производство (тон)	Ср.добив (кг/дка)	Площ (дка)	Производство (тон)	Ср.добив (кг/дка)
2019	20430	11124	614	34600	6726.7	194	1630	201	123
2020	71276	24428	347	28987	5471	179	-	-	-
2021	75570	19900	263	47732	8244	176	-	-	-
2022	67499	20094	336	48691	8741	179	-	-	-
2023	68065	28291	416	34218	7677	224	-	-	-

Агрометеорологичните условия през пролетта на миналата стопанска година създадоха условия пролетната сеитба да бъде извършена в необходимите агротехнически срокове и при добро качество, но със значително забавяне на покълването поради продължилия до късна пролет хладен период. Засушливите условия в средата и края на лятото също спомогнаха за невъзможността да бъдат достигнати оптимални добиви, въпреки по-високите им стойности спрямо предходните години.

Общата площ на реколтираните площи с пролетници за календарната 2023 г. е 102283 дка, от които 68065 дка засети с царевица за зърно и 34218 дка - с маслодаен слънчоглед. Средните добиви при пролетните култури през последните години варират поради непостоянството на валежите и отглеждането на царевицата и слънчогледа на площи, където няма възможност да се дадат поливки в критичните фенофази.

Със Заповед № РД 09-78 от 08.02.2018 г. на Министъра на земеделието, храните и горите са създадени постоянно действащи Експертни комисии в четирите общини в областта за провеждане обследвания на площите със земеделски култури и насаждения за установяване на моментното им състояние съобразно агроклиматичните условия. Чрез оглед на площите комисиите набират информация за състоянието на културите, очакваните средни добиви, количество и качество на очаквана или прибрана продукцията и въздействието на агроклиматичните факторите върху насажденията и културите. При постъпили заявления от земеделски стопани експертните комисии извършват оглед на място и издават констативни протоколи за 100 % nerekolтирани /унищожени/ площи, вследствие на природни бедствия или неблагоприятни климатични условия, приравнени към природни бедствия, както и обикновени протоколи за nerekolтирани площи под 100 %.

През 2023 година не е имало подадени заявления за пропаднали площи на територията на област Габрово.

ТРАЙНИТЕ НАСАЖДЕНИЯ представляват 9 % от ИЗП в областта. Голяма част /над 74%/ от съществуващите трайни насаждения по баланса на земеделските земи са с изтекъл амортизационен срок - изоставени и неплододаващи.

По данни от извършени агростатистически наблюдения през 2023 г., площите заети с трайни насаждения на територията на област Габрово по видове са следните:

Вид	Площи плододаващи (дка)	Площи млади (дка)
Ябълки	281,5	85,6
Круши	52	29,5
Праскови	11	1,5
Сливи	3160,7	449,8
Вишни	4	19
Череши	570	23
Орехи	560	440
Кайсии	30	-
Малини	153	68
Ягоди	88,3	-
Лозя винени	40	-
Лозя десертни	8	1

Голяма част от трайните насаждения са създадени от земеделските стопани по мярка „Създаване стопанства на млади фермери” и „Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране” от Програмата за развитие на селските райони 2007-2013 г. и 2014-2020 г.

През 2004 г. на територията на община Дряново фирма „И. А.” ООД създаде най-големите нови насаждения на територията на областта – в землището на с. Славейково 242 дка със сливи и 27 дка с ябълки, а в землището на с. Скалско 97 дка със сливи. Фирмата разполага

с нова техника и изградени съоръжения – капково напояване, хладилна камера за 100 тона плодове, система за борба срещу слани и съвременна сушилня за плодове.

3. Напоявани площи

Земеделските култури в района се отглеждат предимно на неполивни площи. Общата поливна площ за габровска област е около 300 дка. Напояваните площи са в община Севлиево, където се напоява от язовири и част от останалата функционираща хидромелиоративна система. Проблемите са свързани с разрушената хидромелиоративна инфраструктура и големите разходи по поддържането. Поради полупланинския характер на територията на останалите общини /Трявна, Дряново и Габрово/ площите, годни за напояване, са изключително малко и то само край речните корита. Заради малкия дебит на някои места има изградени микроязовири, използвани за напояване на прилежащите земи.

Въпреки наличието на „Закон за сдруженията за напояване” и съответните нормативни документи към него, интересът за учредяване и регистриране на нови сдружения е слаб. До настоящия момент на територията на габровска област има изградени и регистрирани в Габровския Окръжен съд две сдружения за напояване, намиращи се на територията на община Севлиево.

Сдружение за напояване – СН „К.“ - с. Батошево, общ. Севлиево, обл. Габрово е с площ за напояване по съдебна регистрация – 9.600 ха. Годните площи за напояване са в размер на 6.000 ха. Сдружението не извършва водоподаване поради изтичането на разрешителното за водоползване, а овощните насаждения, намиращи се върху поливните площи са унищожени. Извършват се дейности по развитие на аквакултури.

Сдружение за напояване – СН „О.“ - с. Душево, община Севлиево, обл. Габрово е регистрирано на 12.04.2012 г. с площ за напояване по съдебна регистрация 18, 6 ха, от които към настоящия момент годни за напояване са 11,2 ха.

III. ЖИВОТНОВЪДСТВО:

1. Отрасли:

Говедовъдството по своята стопанска значимост се явява водещият отрасъл на животновъдството, който произвежда основната част от млякото, месото и кожите в страната и осигурява големи количества суровини за преработвателната промишленост.

В област Габрово е развито млечното направление в говедовъдството, а месното и комбинирано направления са слабо застъпени. То е съсредоточено в около десет едри ферми и по - слабо в земеделски кооперации и дребни собственици. Наблюдава се намаление в броя на поголовието, като основна тенденция от години е увеличаването на млечните крави в големите стопанства и същевременно намаляването или ликвидирането им в дребните стопанства, предимно с една до три крави.

Едрите ферми, които имат условия за производство на качествена продукция са оборудвани добре с доилна техника, млекосъбирателен пункт с хладилна вана, поддържат добра хигиена, балансирано хранене и получават по - висока изкупна цена за млякото. Те

поддържат стабилни договорни отношения с утвърдени на пазара няколко местни млекопреработвателни предприятия, така и с преработватели от национален мащаб. Малък е интересът към инвестиране и увеличаване на стадата от дребните стопани. Стремеж и възможност за това имат средните и големите ферми с над 20 крави в основно стадо.

Към 31.12.2023 г. разпределение по общини на големите стопанства с млечни крави са, както следва:

община Габрово:

- „Е.” ООД, с. Велковци - 360 млечни крави;
- „Е.– Б.” ООД, с. Гъбене - 182 млечни крави;
- Н. Д., с. Мичковци - 40 млечни крави;
- „Б. ч.“ ЕООД, с. Съботковци - 40 млечни крави.

община Дряново:

- „Ч. П.“ ООД, с. Соколово - 344 млечни крави;
- Г. Е., с. Косарка - 91 млечни крави;
- И. Д., с. Гостилица - 31 млечни крави.

община Севлиево:

- „Ф. Г. Р.“ ЕООД, с. Горна Росица - 645 млечни крави;
- ЕТ „Д. – Х. И.“, с. Ловни дол - 75 млечни крави;
- М. М., с. Душево - 63 млечни крави;
- Г. М., с. Крамолин - 58 млечни крави;
- А. Ф., с. Крушево - 75 млечни крави.

община Трявна:

- Н. С., с. Бижовци - 37 млечни крави.

Най - големите стопанства в областта за млечни крави са: „Ф. Г. Р.“ ЕООД в с. Горна Росица, община Севлиево отглеждащо до 650 млечни крави и „Ч. и П.“ ЕООД в село Соколово, община Дряново, отглеждащо до 350 млечни крави. Всички, изброени по - горе ферми, са от първа група стопанства, отговарящи на най - високите качествени показатели за производство на прясно краве мляко.

В област Габрово осъществяват дейност 10 одобрени изкупвачи на сурово мляко, които изкупуват сурово краве мляко и то се преработва в областта. Другите видове сурови млека като козе, биволско и овче мляко се изкупуват и преработват в други области.

Млекопреработвателните предприятия в област Габрово са само за преработка на краве мляко, те са общо четири на брой и са групирани по категории по следния начин: в I категория - 2 бр., във II категория - 2 бр.

Месодайното говедовъдство в област Габрово не е силно развито, въпреки добрите предпоставки за това, като наличието на много пасища, необходими за паша на животните в землищата, които попадат в обхвата на планинските и полупланинските райони в областта. Основно е съсредоточено в община Севлиево и община Дряново, а в общините Габрово и Трявна липсват едри стопанства за месодайни говеда над 20 броя, независимо от добрите възможности за свободно пасищно отглеждане.

Към 31.12.2023г. стопаните, които отглеждат по-голям брой месодайни говеда са както следва:

- ЕТ „А.- С. Д.“, село Кормянско, община Севлиево отглежда около 159 месодайни крави и 80 телета за угояване;
- Н. М., с. Глушка, община Дряново - 87 месодайни крави;
- М. М., с. Млечево, община Севлиево - 87 месодайни крави;
- П. Ч., с. Кръвеник, община Севлиево - 54 месодайни крави;
- Д. Д., с. Градница, община Севлиево - 46 месодайни крави;
- Н. К., с. Градище, община Севлиево - 41 месодайни крави.

Биволовството е един специфичен отрасъл, характерен за област Габрово. През изминалата година се наблюдава запазване броя на животните. Най - голямата биволовдна ферма в село Горна Росица, общ. Севлиево, която беше много известна преди, преустанови дейността си, а стадото е преместено в село Драгановци, общ. Габрово от „Б. Г.“ ЕООД, като е запазено поголовието на животните от 246 биволици. Стопанството реализира добри приходи от продажба на мляко, на малки животни, на малакини за разплод и на семенен материал. В селата от община Севлиево като с. Петко Славейков, с. Ряховците и с. Душево, където традиционно се отглеждаха единични биволи, сега се преустанови тази дейност. В стопанството си Р. М. от село Донино, община Габрово отглежда около 11 биволици в основно стадо. Основният проблем пред дребните животновъди, отглеждащи биволи, е реализацията на млякото и създаването на оборудвани млекосъбирателни пунктове. Затова продължава тенденцията за намаляването или ликвидирането на биволици в дребните стопанства, предимно с една до три биволици.

В **овцевъдството** се наблюдава тенденция за леко увеличаване на поголовието на овцете през 2023 година. Интерес има към създаване на едри овцеферми с над 200 бр. животни. Фермите с над 100 овце - майки са около 18 на брой. Намаляват стопанствата с малък брой на овцете, но за сметка на това се появяват нови големи овцеферми и се увеличават животните в стадата. Друг момент който се наблюдава е, че големи стопанства отглеждащи овце за мляко, се преустройват в отглеждане на овце за месо.

Към 31.12.2023 г. големите стопанства разпределени по общини за млечни овце са, както следва:

община Габрово:

- П. Г., с. Здравковец - 167 овце-майки;
- М. Д., с. Баланите - 110 овце-майки;
- П. Ц., с. Трънито - 67 овце-майки.

община Дряново:

- Г. Е. , с. Косарка - 146 овце-майки.

община Севлиево:

- „П. П. 2006“ ЕООД, с. Кормянско - 539 овце-майки;
- „Б. М.“ ЕООД, с. Идилево - 362 овце-майки;
- „Ф. Л.” ЕООД, с. Ловнидол - 306 овце-майки;
- Н. С., с. Крамолин - 253 овце-майки;
- М. К., с. Богатово - 185 овце-майки;
- Ф. М., с. Душево - 168 овце-майки;
- С. С., с. Търхово - 125 овце-майки.

община Трявна:

- Д. Н., с. Черноврѣх - 98 овце-майки;
- И. Ц., с. Глутниците - 68 овце-майки.

Към 31.12.2023 г. големи стопанства в област Габрово, отглеждащи овце за месо са, както следва:

- К. Б., с. Руня, община Дряново - 398 овце-майки;
- К. Б., с. Руня, община Дряново - 379 овце-майки;
- Д. Л., с. Ряховците, община Севлиево - 139 овце-майки;
- П. Ц., с. Трънито, община Габрово - 123 овце-майки;
- Х. А., с. Кръвеник, община Севлиево - 120 овце-майки;
- П. Г., с. Драгановци - община Габрово - 101 овце-майки;
- М. Д., с. Сенник, община Севлиево - 79 овце-майки.

Броят на **козите през 2023 година** бележи намаляване на тяхното поголовие в областта. Този сектор от животновъдството се характеризира със сравнително високата трудоемкост и това, че произведената продукция няма особено голямо стопанско значение. Отглеждането на кози беше предимно за собствена консумация и основно от дребни частни стопани. Добре се реализират единствено ярета за разплод от специализирани млечни породи. Не съществува особен интерес за инвестиции в тази дейност от големи стопанства и фирми в областта - единици са тези, които могат да изградят нови помещения, оборудвани със съвременни технологии за хранене, поене и доене на животните.

Най - много стопанства за отглеждане на кози има в общ. Севлиево, а в другите общини на областта стопаните са малко на брой и с малък брой животни. В община Габрово, община Дряново и в община Трявна няма стопанства с брой над 50 кози - майки.

Към 31.12.2023 г. големи стопанства в област Габрово отглеждащи кози-майки е както следва:

- „Ф. Л.“ ЕООД, с. Горна Росица, общ. Севлиево - 649 кози-майки;
- И. Ц., с. Шумата, общ. Севлиево - 64 кози-майки;
- Н. С., с. Буря, общ. Севлиево - 54 кози-майки.;
- Г. Х., с. Агато̀во, общ. Севлиево - 50 кози-майки.

Сви́невъдството е втори по значимост отрасъл в животновъдството. Важното значение на отрасъла се определя от голямата потребност от прясно месо. При обработката ценен продукт са и кожата, и четината. При клането на свинете от продуктите се приготвят около 500 лекарствени и химически препаратата в медицината (основно се използват жлезите с вътрешна секреция, хипофизата, поджлъчната жлеза и други). За свиневъдството е характерна бързата възвръщаемост на средствата за отглеждане и изхранване. За успешното развитие на отрасъла се изисква приложение на интензивни технологии на отглеждане, пълноценно хранене, съблюдаване на технологичните и зоотехнически норми на гледане, комплексна автоматизация и механизация. Търсената цел е понижаване себестойността на продукцията по пътя на ефективно управление на технологиите в производството.

През изминалата година в свиневъдството продължава прилагането на мерките, наложени след нанесените щети от заболяването „африканската чума по прасетата“ от предходните години. В момента има строги изисквания при издаване на разрешение за отглеждане и закупуване на животни само от регламентирани ферми. Осъществява се постоянен надзор за спазване на изискванията при отглеждане на свинете и техният транспорт при закупуване и отвеждане за клане. Все още е много малък броят на животните в частните дворове /общо до 20 бр. свине - майки/, а над 25 бр. свине - майки - няма такива. От едрите стопанства в областта продължиха своята дейност най-големите свинеферми:

- “А. Б.” ООД в община Севлиево, където се отглеждат около 1500 общ брой свине и 192 племенни свине-майки.

- В стопанството на Л. К. в село Гръблевци, община Габрово се отглеждат около 28 стокови свине - майки.

Птицевъдството в областта през 2023 година има леко намаляване на общия брой на птиците. Има разлика в това, че броят на отглежданите кокошки-носачки бележи слаб спад, а броят на отглежданите пилета - бройлери за месо бележи значително намаляване.

Друга особеност е развитието на стопанството за отглеждане на **патици за месо**. Това стопанства е „Г.“ ЕООД в община Севлиево с капацитет 17 200 бр. патици, като в края на годината са налични за отглеждане 6300 бр. птици. Отглежданите патици за месо се колят и

преработват в кланицата за бели меса в община Севлиево и голяма част от продукцията е предназначена за износ.

В област Габрово водеща тенденция остава големия брой стопанства за отглеждане на **пилета - бройлери** за месо. Основната дейност е разпределена в 7 стопанства, отглеждащи от 5 000 до 20 000 бр. птици и 3 стопанства с капацитет от 35 000 до 50 000 бр. птици.

Най-големите стопанства в област Габрово, отглеждаща пилета - бройлери е, както следва:

- „Г. В.” ООД в общ. Севлиево - отглежда 100 000 бр. птици;
- Д. Ч. в общ. Габрово - отглежда 63 000 бр. птици;
- Е. К. в общ. Габрово - отглежда 36 000 бр. птици.
- ЕТ „Х. - Д. Х.” в общ. Севлиево - отглежда 16 000 бр. птици.

Яйценоското направление в областта през 2023 година е слабо представено. Най-голямите яйценосни ферми са две: едната е в община Габрово, а другата е в община Севлиево. Не съществуват други големи ферми с капацитет над 15 000 бр. стокови кокошки -носачки в област Габрово през изминалата година.

„Е. И. – ....“ ЕООД и „М. К. “ ООД са най-големите стопанства в област Габрово, отглеждащи кокошки – носачки, както следва:

- „Е. И. - ....” ЕООД отглежда 75 600 стокови носачки в с. Крамолин, общ. Севлиево;
- „М. К. “ ООД отглежда 19 550 стокови носачки в село Здравковец, общ. Габрово;
- „М. К. “ ООД отглежда около 118 000 подрастващи стокови носачки в село Шарани, общ. Габрово.

В отрасъла **зайцевъдство** през изминалата година се наблюдава намаляване на общият брой на зайците. Този отрасъл е без голямо стопанско значение и поради това се запазва тенденцията да липсват инвестиции и изграждане на промишлени ферми и той продължава да съществува само сред дребни стопани и любители-зайцевъди. Ниските изкупните цени, които не удовлетворяват зайцевъдите, слабото търсене на пазара и липсата на подпомагане под формата на държавни помощи и субсидии са причините за липса на интерес към отглеждането на зайци. До момента в област Габрово липсват големи стопанства, специализирани в промишленото отглеждане на зайци. Единствената по - голяма зайцеферма преди години бе на Ф. Р. в село Черновръх, община Трявна, която отглеждаше 850 бр. зайци, но тя прекрати своята дейност.

Пчеларството е един от перспективните отрасли за област Габрово и е широко разпространен във всички общини. Условието в района са подходящи за тази дейност, както и за развитието на биологично производство на пчелни продукти. Независимо от това броят на биологичните пчелари не нараства, поради ниските изкупни цени на меда и слабото търсене на

биологични пчелни продукти. Изминалата 2023 година се оказа сравнително благоприятна и затова броят на пчелните семейства се увеличи спрямо предходната година. При проведени срещи с пчеларите основните проблемни фактори, споделени от тях, са слабата паша за пчелите вследствие на засушаването, отравянето на пчелите и отлитането им от кошерите, което все още не намира научно обяснение. В областта се наблюдава слабо практикуване на подвижно пчеларство, като причина за това стопаните изтъкват опасенията си от кражби и поражения на кошерите, както от домашни, така и от диви животни. Други проблеми на пчеларите са липсата на достатъчно пчелна паша, липсата на евтини пчели - майки, изкупуването на пчелния мед, ниската цена на пчелните продукти, липсата на контрол на пчелния мед на вътрешния пазар, съпътстващ се от вносни продукти, както и скъпия пчеларски инвентар и консумативи.

Към 31.12.2023 г. пчелари по общини, отглеждащи най-голям брой пчелни семейства са, както следва:

община Габрово:

- „М. “ АД, гр. Габрово - 600 пчелни семейства;
- Д. С., с. Музга - 200 пчелни семейства;
- Л. Й., с. Ангелов - 157 пчелни семейства;
- К. Л., с. Янковци - 161 пчелни семейства.

община Дряново:

- И. Х., гр. Дряново - 142 пчелни семейства;
- Й.Д., с. Янтра - 135 пчелни семейства;
- К. С., с. Глушка - 100 пчелни семейства;
- П. П., с. Янтра - 85 пчелни семейства.

община Севлиево:

- М. И., с. Добромирка и с. Идилево - 505 пчелни семейства;
- А. М., с. Ряховците - 174 пчелни семейства;
- Д. И., с. Хирево и с. Сенник - 172 пчелни семейства;
- З. И., с. Кастел - 160 пчелни семейства;
- Т. Д., с. Столът - 125 пчелни семейства;

община Трявна:

- М. Р., с. Черноврѝх и с. Белица - общо 220 пчелни семейства;
- В. К., с. Черноврѝх и с. Фъревци - 105 пчелни семейства;
- Р. И., гр. Трявна - 47 пчелни семейства;

В областта беше регистрирана Българска пчеларска развъдна асоциация със седалище в гр. Габрово която получи разрешение за извършване на развъдна /племенна/ дейност. Вследствие на това на територията на областта има регистрирани стопанства, отглеждащи елитни пчелни майки и отводки /рояци/, които са вписани в регистъра на пчелините за

производство на племенни пчелни майки и отводки /рояци/ в ОД „Земеделие” - Габрово и в националния електронен регистър на Министерството на земеделието и храните.

2. МЕСОПРЕРАБОТВАТЕЛНИ И МЛЕКОПРЕРАБОТВАТЕЛНИ предприятия, работещи през 2023 година в област Габрово:

Месопреработвателни предприятия, работещи през 2023 г.

На територията на област Габрово осъществяват дейност две кланици за червени меса и две кланици за бели меса. През изминалата година кланицата в Севлиево “Н. – М. Н.” ЕООД са преработвали само свинско месо. Кланицата за бели меса “Б.” АД в сравнение с предишната си основна преработка на пилета бройлери, през 2023 г. има основно производство на патици за месо.

Кланици за червени меса през 2023 г.	
Наименование на предприятието	Местонахождение
“Ч. – Й. Н.” ООД	с. Соколово, община Дряново
“Н. – М. Н.” ЕООД	гр. Севлиево, община Севлиево

Кланици за бели меса през 2023 г.	
Наименование на предприятието	Местонахождение
“Б.” АД	гр. Севлиево, община Севлиево
“Г.” ООД	с. Лесичарка, община Габрово

Справка за производството на месо по видове общо към 31 декември 2023 г.				
кланично тегло / хил. кг				
Община	Месо от ЕРД /едър рогат добитък/	Месо от ДРД /дробен рогат добитък/	Свинско месо	Птиче месо
Габрово	-	-	-	2198
Дряново	630.2	88.2	2180.3	-
Севлиево	-	-	56.8	3653
Трявна	-	-	-	-
Общо	630.2	88.2	2237.1	5851

Млекопреработвателни предприятия, работещи през 2023 г.

Млекопреработвателните предприятия осъществяващи дейност в област Габрово са общо четири, като всичките преработват основно прясно краве мляко. Не съществуват преработватели на овче и козе мляко, а известното преди години биволско мляко, което се произвеждаше в село Горна Росица, община Севлиево преустанови своята дейност. Животновъдите които произвеждат други видове млека /изключвайки кравето мляко/, продават продукцията си на изкупвачи на мляко от други области. “М. С.” ЕООД в село Стойчевци, община Габрово преработва продукти без използване на прясно краве мляко.

Наименование на предприятието	Местонахождение
“Е.” ООД	с. Велковци, община Габрово
“Б. И.” ООД	с. Костенковци, община Габрово
“Д. Ф. Б.” АД	гр. Севлиево, община Севлиево
“Ч. – Й.Н.” ООД	с. Соколово, община Дряново

Млекопреработвателни предприятия разпределени по общини са както следва:

община Габрово:

- “Е.” ООД - с. Велковци;
- “Б. И.” ООД - с. Костенковци;

община Севлиево:

- “Д. Ф. Б.” АД - гр. Севлиево.

община Дряново:

- “Ч. – Й. Н.” ООД - с. Соколово.

2. БРОЙ СЕЛСКОСТОПАНСКИ ЖИВОТНИ по видове. Справка за общия брой животни по видове към 31 декември 2023 г. в сравнение с 2021 г. и 2022 година.

Община	Говеда общо			Крави			Биволи общо			Биволици			Овце общо			Овце-майки		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Габрово	1561	1651	1412	1048	1023	931	398	380	395	194	230	257	2026	1871	1651	1415	1228	1292
Дряново	1811	1545	1298	939	748	599	19	10	0	12	5	0	1256	1140	1030	1049	996	873
Севлиево	2756	2861	3436	1564	1726	2008	0	0	0	0	0	0	4509	4259	4858	4076	3918	4325
Трявна	81	126	128	81	48	75	0	0	0	0	0	0	794	648	608	687	450	579
За областта	6209	6183	6274	3632	3545	3613	417	390	395	206	235	257	8585	7918	8147	7227	6592	7069

Община	Кози общо			Кози-майки			Свине общо			Свине-майки		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Габрово	888	638	447	650	574	417	85	112	29	22	17	8
Дряново	211	107	28	134	70	25	65	108	38	5	11	5
Севлиево	1999	2857	2726	1505	2855	2081	1606	2781	2780	214	193	192
Трявна	169	141	138	140	128	125	0	0	0	0	0	0
За областта	3267	3743	3339	2429	3627	2648	1756	3001	2847	241	221	205

Община	Птици общо хил. бр.			Кокошки-носачки хил. бр.			Бройлери хил. бр.			Зайци общо бр.			Пчелни семейства бр.		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Габрово	143.7	183.5	291.3	23.4	22.7	49.2	40.3	43	41	246	126	208	4163	4223	4453
Дряново	4.0	4.5	3.2	3.7	3.5	3.0	0	0	0	400	650	350	1060	1160	807
Севлиево	430.3	656.3	402.6	66.6	75.6	46.8	345.8	560	345.8	0	0	0	2059	2390	2931
Трявна	0.6	0.55	0.64	0.59	0.48	0.59	0	0	0	78	60	115	589	462	561
За областта	578.6	844.9	697.74	94.3	102.3	99.59	386.1	603	386.8	724	836	673	7871	8235	8752

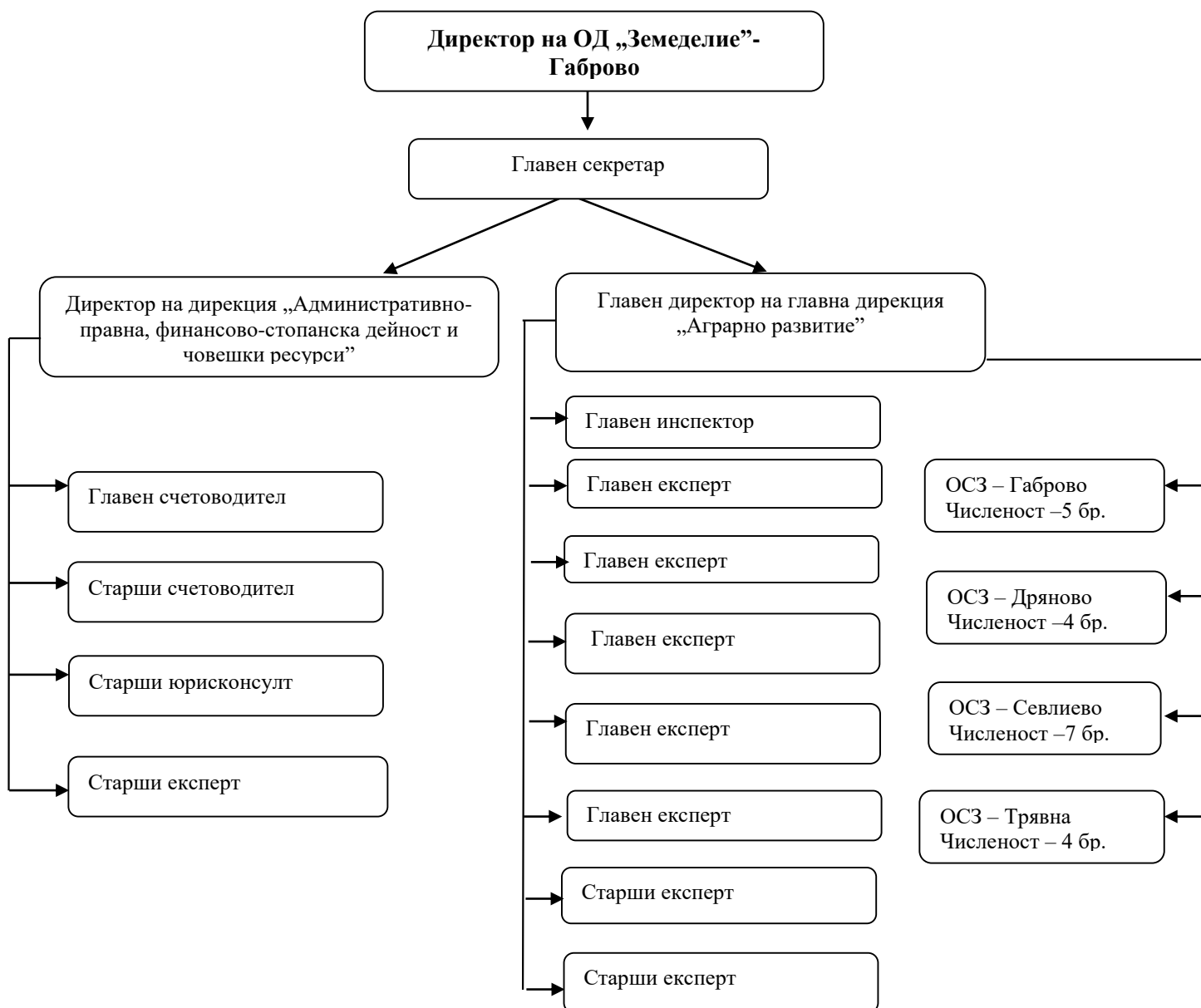
4. ПРОДУКТИВНОСТ, в т.ч. мляко по видове животни и яйца от кокошки /общо и средна продуктивност/ към 31 декември 2023 г. в сравнение с 2021 г. и 2022 година.

Показатели по години	Млеконадой от крави			Млеконадой от овце			Млеконадой от биволици			Млеконадой от кози			Носливост от кокошки		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Брой животни (бр.)	3632	3545	3613	7227	6592	7069	206	235	257	2429	3627	2648	94 300	102280	99590
Производство (хил.кг., хил.бр.)	16275	15936	16248	795	615	686	413	471	516	644	973	712	20 086	21793	21213
Средна продуктивност (кг., бр.)	4481	4495	4497	110	93	97	2005	2004	2008	265	268	269	213	213	213

IV. СТРУКТУРА И ЧИСЛЕНОСТ НА ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ „ЗЕМЕДЕЛИЕ“ гр. ГАБРОВО

Числеността в Областна дирекция „Земеделие“ гр. Габрово към 31.12.2023 г. е 36 щатни бройки, както следва:

Администрация	Обща численост по щат
ОД „Земеделие“ - Габрово	16
ОСЗ - Габрово	5
ОСЗ - Дряново	4
ОСЗ - Севлиево	7
ОСЗ - Трявна	4
ОБЩО:	36

ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ ЗА 2023 г.
ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ „ЗЕМЕДЕЛИЕ” – ГАБРОВО

Колон а №	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
Ред №	Ежегодна цел	Връзка на ежегодната цел със стратегически документи			Индикатор за изпълнение на ежегодната цел (очакван резултат)	Стойности на индикатора за изпълнение на ежегодната цел			Необходи мо финансир ане	Планирани действия за постигане на ежегодната цел	Отгов орно звено	Статус на изпълн ението	Кратка информа ция за хода на изпълне ние на ежегод ната цел за 2023 г.
		Стратегиче ски документ/и	Стратегиче ска цел	Индикатор от стратегиче ския документ		Текуща стойност (в началото на 2023 г.)	Целева стойност (в края на 2023 г.)	Индика тивен размер, лв.					
1.	Ефективно управление на имотите от ДПФ по реда на ЗСПЗЗ и ЗОЗЗ	Национална програма за развитие: България 2030, Приоритет № 6 Устойчиво селско стопанство	Оптимизират се на поземлените отношения като гаранция за ефективно земеползване и увеличаване на доходите от земеделска дейност	Увеличение на процента от земи от ДПФ - обработваеми, трайни насаждения, пасища, мери и ливади, които са отдадени под наем и аренда.	1. Брой проведени процедури; 2. Брой сключени договори за наем и аренда 3. Площ на предоставените земи от ДПФ /дка/	1. Брой проведени тръжни процедури - 3 бр.; 2. Брой сключени договори за наем и аренда на земи от ДПФ - 1 бр; 3. Предоставени земи от ДПФ - 343,553дка.; 4. Брой сключени договори по чл. 37в, ал. 10, чл. 37и - 10 бр.	1. Брой проведени тръжни процедури - 3 бр.; 2. Брой сключени договори за наем и аренда на земи от ДПФ - 4 бр.; 3. Брой сключени договори по чл. 37в, ал. 10, чл. 37и - 12 бр.	24000	Държавен бюджет	Провеждане на тръжни процедури и сключване на договори за отдаване под наем и аренда на земи от ДПФ - обработваеми земи, трайни насаждения, пасища, мери и ливади.	Главна дирекция "Аграрно развитие" /ГДАР /, общински служби и по земеделие /ОСЗ/	Изпълнена	Изготвени и изпратени в срок за съгласуване в МЗХ актуални списъци със свободните имоти от ДПФ. Проведени две тръжни сесии за отдаване под аренда на земи от ДПФ за отглеждане на едногодишни полски култури за стопанската 2023-2024 - през месеци август и ноември Проведена една тръжна сесия за отдаване под наем на земи от ДПФ с НТП: МПЛ за стопанската 2023-2024 - месец ноември.

													Сключени 4 договора за отдаване под аренда на 384,557 дка. и 3 бр. договори по чл. 37в, ал. 10 от ЗСПЗЗ за стопанската 2023-2024 г. за 1,705 дка.
					1. Брой годишни проверки; 2. Брой проверени имоти	1. Брой проверки - 2 бр.; 2. Брой проверени имоти - 411 бр.	1. Извършени теренни проверки - 2 бр.; 2. Брой проверени имоти - 411 бр.	25000	Държавен бюджет	Осъществяване на контрол върху ползването на земите от ДПФ	ГДАР, ОСЗ	Изпълнена	1. Извършени теренни проверки по реда на чл. 47, ал. 8 от ППЗСПЗЗ - 2 бр. за които са издадени 166 бр. констативни протоколи; 2. Брой проверени имоти: - на терен - 496 бр. - административно - 1636 бр. - контролна проверка - 631 бр. 3. Извършени теренни проверки по реда на ЗСПЗЗ, ППЗСПЗЗ, ЗОЗЗ и ППЗОЗЗ - 363бр.

					1. Брой разгледани и изпратени отговори свързани с имоти от ДПФ; 2. Брой разгледани и изпратени отговори на сигнали, заявления и жалби по реда на глава осма от АПК.	1. Брой отговори свързани с имотите от ДПФ - 0 бр.; 2. Брой отговори на сигнали, заявления и жалби по реда на глава осма от АПК - 0 бр.	100 % от постъпилите	1000	Държавен бюджет	Разглеждане и отговор на жалби, възражения, сигнали на граждани, свързани с имотите от ДПФ.	ГДАР, ОСЗ	Изпълнена	1
2.	Оптимизиране на поземлените отношения за гарантиране на ефективността на земеползването и увеличаване на доходите от земеделска дейност.	Национална програма за развитие: България 2030, Приоритет № 6 Устойчиво селско стопанство	Оптимизиране на поземлените отношения като гаранция за ефективно земеползване и увеличаване на доходите от земеделска дейност	Индекс на обща факторна производителност в селското стопанство	1. Брой издадени заповеди; 2. Брой сключени споразумения.	Издадени заповеди за споразумения/разпределения на масиви за ползване на земеделска земя - 157 бр.	Брой на издадени заповеди за споразумения/разпределения на масиви за ползване на земеделска земя.	20000	Държавен бюджет	Подпомагане на земеделските стопани при сключване на споразумения за създаване на масиви за ползване на земеделски земи на основание чл. 37в и чл. 37ж от ЗСПЗЗ; 2. Участие в комисии по чл. 37в, ал. 1 от ЗСПЗЗ.	ГДАР, ОСЗ, ДАП ФСДЧ Р	Изпълнена	Издадени заповеди за споразумения/разпределения на масиви за ползване на земеделска земя - 153 бр.

3.	Опазване на земеделските земи от увреждане	Национална програма за развитие: България 2030, Приоритет № 6 Устойчиво селско стопанство	Оптимизиране на поземлените отношения като гаранция за ефективно земеползване и увеличаване на доходите от земеделска дейност	1. Предприемачески доход в селското стопанство; 2. Предприемачески доход от селското стопанство, % от средното ниво за икономиката	1. Брой проведени процедури за промяна на предназначението на земеделските земи за неземеделски нужди; 2. Брой постановени решения; 3. Брой издадени актове за категоризация.	Брой проведени процедури за промяна предназначението на земеделските земи за неземеделски нужди 8 бр.; Брой постановени решения - 33 бр.; Брой издадени актове за категоризация - 33 бр.	Брой проведени процедури за промяна предназначението на земеделските земи за неземеделски нужди - 10 бр.; Брой постановени решения - 35 бр.; Брой издадени актове за категоризация - 35 бр.	10000	Държавен бюджет	Проведени процедури за промяна предназначението на земеделските земи за неземеделски нужди. Издадени АУАН.	ГДАР	Изпълнена	1. Брой проведени процедури за промяна предназначението на земеделските земи за неземеделски нужди - 7 бр.; 2. Разгледани са 33 броя заявления за промяна предназначението на земеделски земи. Постановени 21 броя решения за промяна предназначението; 3. Брой издадени актове за категоризация - 64 бр. 4. Съставени са 15 акта за административни нарушения, съгласно ЗОЗЗ.
4	Осигуряване на устойчиво функциониране и гъвкавост на изградената агростатистическа система и Системата за земеделска счетоводна	Национална статистическа програма за 2023 г. Регламент № (ЕС) 1217/2009 на Съвета относно създаване на система за събиране на счетоводна информация за доходите и	Устойчиво, конкурентно способно и пазарно ориентирано земеделие/дейности, свързани със земеделското производство	Изготвяне на хармонизирана, съпоставима, надеждна, лесна за ползване и достъпна статистическа информация, основаваща се на единни стандарти и общи принципи.	Брой проведени статистически проучвания	Брой проведени статистически проучвания - анкети на земеделски стопани - 17 бр.	Брой проведени статистически проучвания - анкети на земеделски стопани с максимална точност на подадени и въведени данни в	10000	СЗСИ	1. Провеждане на статистически проучвания, включени в Националната програма за статистически и изследвания - заетост и използване на земята,	ГДАР	Изпълнена	- Изследвани единици – 1059 бр.; - Дейността на кланниците за бели меса за 2022 г. /годишни/ - 2 бр.; - Дейността на кланниците за червени меса за 2022 г. /годишни/ - 2 бр.; - Дейността на мандрите за 2022 г. /годишни/ - 4 бр.; - Дейността на преработвателните

	информация (СЗСИ).	икономическата дейност на земеделските стопанства в ЕО.					СЗСИ - 31 бр..			производство на основни земеделски култури и зеленчуци, овощни насаждения, животновъдство и животински продукти, структура на земеделските стопанства.	<p>предприятия на плодове и зеленчуци през 2022 г. - 5 бр.;</p> <p>-Птицевъдството в България през 2022 г. – 60 бр.;</p> <p>-Добиви от полски култури-реколта 2023 – 95 бр.;</p> <p>-Производство на зеленчуци- реколта 2023 – 33 бр.;</p> <p>- Производство на плодове - реколта 2023 – 135 бр.;</p> <p>- Изследване производството на грозде и вино - реколта 2023 – 17 бр.;</p> <p>- Изследване брой на селскостопански животни към 1-ви ноември 2023 – 81 бр.;</p> <p>- Пчеларството в България през 2023 г. – 46 бр. ;</p> <p>- Анкета POZESIN 2023 – 30 бр.;</p> <p>-Интегрирана статистика IFS 2023 г. – 549 бр. /изготвяне на списъци анкетъори – 7 бр. ; изготвяне на графици анкетъори – 7 бр.; обучение анкетъори – 7 бр /;</p> <p>- Попълнени и въведени анкетни</p>
--	--------------------	---	--	--	--	--	----------------	--	--	--	--

													карти в специализиран софтуер в информационната система на МЗХ по агростатистика – 83 бр. Извършени посещения на сегменти на място във връзка с наблюдение на заетостта и използването на територията на страната през 2023 г. (БАНСИК): - Попълнени наблюдателни листи – 58 бр.; - Въведени наблюдателни листи – 58 бр.; - Посетени сегменти на терен – 8 бр.
					Брой наблюдавани и въведени стопанства в ИСАС	Брой наблюдавани и въведени стопанства в ИСАС - 476 бр.	Брой наблюдавани и въведени стопанства в ИСАС - 478 бр.	8000	СЗСИ	Предоставяне на надеждна и достоверна информация, като основа за анализ на състоянието и тенденциите в аграрния сектор.	ГД АР	Изпълнена	Брой наблюдавани и въведени стопанства в ИСАС - 651 бр

5	Регистрация и контрол на земеделската и горската техника, свързани с пускането на пазара, регистрирането, пускането в употреба, спирането от работа, контрол по техническото състояние и безопасност на ЗГТ, включително на превозните средства и машините за земни работи.	Закон за регистрация и контрол на земеделска и горска техника; Регламент (ЕС) № 167/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 05.02.2013 г. относно одобряването и надзора на пазара на земеделски и горски превозни средства; Регламент (ЕС) 2016/1628 на Европейския парламент и на Съвета от 14.09.2016 г. относно изискванията за граничните стойности на емисиите на газообразни и прахови замърсители и за одобряването на типа на двигателите с вътрешно горене за	Осигуряване безопасното използване на земеделска и горска техника, включително превозни средства и машини за земни работи при извършване на работа и по пътната мрежа.	Технически изправна и регистрирана по ЗРКЗГ земеделска и горска техника, включително превозни средства и машини за земни работи	Брой извършени регистрации, промени, прекратяване и отчисления на ЗТ и ГТ; Брой извършени годишни, сезонни и тематични прегледи, издадени и подменени свидетелства за правоспособност.	Бр. регистрирана ЗГТ, бр. прекратена регистрация на ЗГТ - 432 бр. ГТП на ЗГТ - 1824 бр. Издадени свидетелства за регистрация - 352 бр.	Бр. регистрирана ЗГТ, бр. прекратена регистрация на ЗГТ, - 434 бр. ГТП на ЗГТ - 1826 бр. Издадени свидетелства за регистрация - 354 бр.	10000	Държавен бюджет	Дейности по Закона за регистрация и контрол на земеделската и горската техника и свързаните към него поднормативни актове - използване на безопасна и технически изправна ЗГТ, вкл. Превозни средства и машини за земни работи, както и снижаване до минимум на ПТП и злополуки със земеделска и горска техника.	ГД АР	Изпълнена	Бр. регистрирана ЗГТ, бр. прекратена регистрация на ЗГТ, - 520 бр.; ГТП на ЗГТ - 1932 бр. Издадени свидетелства за регистрация - 365 бр.
---	---	--	--	---	--	--	---	-------	-----------------	--	-------	-----------	--

		извънпътна подвижна техника, за изменение на регламенти (ЕС) № 1024/2012 г. и (ЕС) № 167/2013 г. и за изменение и отмяна на Директива 97/68/ЕО.											
6	Проследяване състоянието на зърнения пазар и движение на зърно в област Габрово.	Общата селскостопанска политика на Европейския съюз; Закон за прилагане на общата организация на пазарите на земеделските продукти на ЕС и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.	Обзор на състоянието на зърнения пазар и движение на зърно в Република България.	Извършени проверки и оказан ефективен контрол на производителите на зърно, обекти за съхранение на зърно, предприятия за преработка на зърно.	Брой проверени обекти за съхранение на зърно и земеделски стопани; Брой взети проби за оценяване на реколтата	Брой проверени обекти за съхранение на зърно и земеделски стопани - 31 бр.; брой приети декларации - 236 бр.; брой взети проби за оценяване на реколтата - 20 бр.	Пълно обхващане на всички обекти за съхранение на зърно, както и на лицата, които ги стопанисват с цел оказване на периодичен контрол върху тяхната дейност.	10000	Държавен бюджет	Налична и достоверна информация за количеството произведено зърно на територията на област Габрово, за съхранявано зърно и данни за качеството на добитата реколта през текущата година. Навременен обобщен и изпратен информация в Министерството на земеделието.	ГД АР	Изпълнена	Брой проверени обекти за съхранение на зърно и земеделски стопани - 30 бр.; брой приети декларации - 267 бр.; брой взети проби за оценяване на реколтата - 20 бр.

7.	Развитие на електронно управление и подобряване на административното обслужване в ОД "Земеделие" - Габрово	Актуализира на стратегия за развитие на електронното управление в Република България 2019 - 2025 г.; Стратегически план за развитието на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 - 2027 г.	Осигуряване на институционална подкрепа и електронизация на административните процедури и осигуряване на прозрачно, достъпно, обективно и ефективно управление.	Предоставяне на ефективни електронни услуги на гражданите и бизнеса	Брой електронни административни услуги, степен на удовлетвореност на потребителите	Брой предоставени административни услуги по електронен път - 2 бр.	Брой предоставени административни услуги по електронен път - 4 бр.	11000	Държавен бюджет	Подобряване прозрачността на организацията и нивото на обслужване, което ОДЗ предоставя; намаляване на административната тежест на услугите; достъпни за свободно ползване данни, създадени в процеса на работа на ОДЗ и ОСЗ; повишаване удовлетвореността на потребителите на административни услуги от административното обслужване.	Главен секретар, ГДАР, ДАП ФСДЧ Р	-Предоставени 54 бр. административни услуги по електронен път чрез ЕПДЕАУ. -Публикувана актуализирана информация към 4 бр. набори от данни на Портала за отворени данни.
----	--	--	---	---	--	--	--	-------	-----------------	--	-----------------------------------	---

V. ДЕЙНОСТИ НА ОД «ЗЕМЕДЕЛИЕ» - ГАБРОВО ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ:

1. Дейности по изпълнение на Цел 1 - Ефективно управление на имотите от ДПФ по реда на ЗСПЗЗ и ЗОЗЗ.

Провеждане на тръжни процедури и сключване на договори за отдаване под наем и аренда на земи от ДПФ за отглеждане на едногодишни полски култури.

През отчетния период са изготвени и изпратени в срок за съгласуване в МЗХ актуални списъци със свободните имоти от ДПФ. Извършена е проверка на свободните земи от ДПФ, обект на тръжни сесии за стопанската 2023 - 2024 г.

През месец август 2023 г. е проведена първа тръжна сесия за стопанската 2023 - 2024 година за отглеждане на едногодишни полски култури за отдаване под аренда за срок от 5 стопански години и за отглеждане на съществуващи трайни насаждения в област Габрово за срок от 3 стопански години на свободните земеделски земи от ДПФ на територията на област Габрово. Сключени са 3 броя договори за аренда за 350,003 дка земеделска земя за 40 поземлени имота на територията на област Габрово, в т.ч. 8,255 дка в община Габрово, 13,401 дка в община Дряново и 328,357 дка в община Севлиево.

След актуализиране на списъците с останалите свободни земеделски земи през месец ноември 2023 г. е проведена втора тръжна сесия за стопанската 2023 - 2024 година за отглеждане на едногодишни полски култури за отдаване под аренда за срок от 5 стопански години и за отглеждане на съществуващи трайни насаждения в област Габрово за срок от 3 стопански години. Сключен е 1 договор за аренда за 34,544 дка земеделска земя за 2 поземлени имота на територията на община Габрово.

Провеждане на процедури за предоставяне под наем и аренда на пасища, мери и ливади от ДПФ на собственици и ползватели на животновъдни обекти.

През 2023 г. на територията на област Габрово не са извършени дейности във връзка с допълващо разпределение на ПМЛ от ДПФ.

Във връзка с Писмо № 9166-7/17.01.2023 г. на МЗм относно проверки по чл.37м от ЗСПЗЗ е изготвен списък със свободните имоти с НТП „пасища, мери“ и „ливади“ от ДПФ за одобряване по чл.37и, ал.2 т ЗСПЗЗ за стопанската 2023/2024 година на територията на област Габрово. Със Заповед РД 46-62/28.02.2023 г. Министъра на земеделието са определени свободните пасища, мери и ливади от ДПФ за отдаване под наем или аренда за стопанската 2022/2023 година на територията на област Габрово, съгласно приложен списък към заповедта. Със заповед на Директора на ОДЗ – Габрово е обявена първа тръжна сесия за отдаване под наем на ПМЛ от ДПФ по реда на чл. 37и, ал. 13 от ЗСПЗЗ. Търгът се проведе на 23.11.2023 г. Подадено е 1 заявление за участие в процедурата. Сключи се 1 договор за отдаване под наем на земеделски земи от ДПФ с НТП – мери, пасища и ливади за 46,580 дка земеделска земя за 4 поземлени имота на територията на област Габрово, находящи се в община Габрово.

През месец ноември 2023 г. е предоставена информация на Министерство на земеделието и храните за поземлени имоти от ДПФ, които ще се предложат за включване в тръжна процедура за отдаване под наем или аренда, както и по реда на чл. 37и от ЗСПЗЗ за стопанската 2024/2025 г.

През изтеклата 2023 г. има предсрочно прекратени два договора за аренда за създаване и отглеждане на овощни насаждения:

- Със Заповед № РД-04-104/29.09.2023 г. на Директора на Областна дирекция „Земеделие“ - Габрово е прекратен на основание т. 36.1 Договор за аренда № ЗД-08-06/27.04.2017 г. за временно възмездно ползване на земеделска земя от държавния поземлен фонд в землището на с. Поповци, общ. Габрово с площ 28,417 дка, представляваща поземлен имот с идентификатор 57675.85.68 (стар № 085068 по КВС) по КККР на с. Поповци, общ. Габрово, обл. Габрово поради неизпълнение на договорните задължения и настъпила смърт на арендатора.

- Договор за аренда № 1/26.01.2007 г. за временно възмездно ползване на земеделска земя от държавния поземлен фонд в землището на с. Яворец, общ. Габрово с площ 98,443 дка представляваща поземлен имот 87120.14.270 (стар № 014270 по КВС) по КККР на с. Яворец, общ. Габрово, обл. Габрово поради неизпълнение на договорните задължения и постъпило заявление от арендатора за предсрочно прекратяване на договора. Със споразумение за взаимно съгласие от 06.10.2023 г. между арендатора и арендодателя /ОДЗ – Габрово/ горе-цитираният договор е прекратен и е входиран в Служба по вписванията – град Габрово за заличаване вписването по партидата на имота.

Сключени са и 3 бр. договори по чл. 37в, ал. 10 от ЗСПЗЗ за стопанската 2023-2024 г. за 1,705 дка. за земища на територията на община Севлиево. Предстои сключване на още 8 броя договори по реда на 37в, ал. 10 от ЗСПЗЗ за стопанската 2023-2024 г. за площ от 87.354 дка. за земища на територията на община Дряново и община Севлиево.

Областна дирекция “Земеделие“ - Габрово ежегодно провежда тайни търгове за отдаване под наем или аренда на свободните земеделски земи от държавния поземлен фонд по реда на чл.47в от ППЗСПЗЗ.

Липсват жалби и сигнали от юридически и физически лица относно провеждането на тръжните процедури и класирането на участниците.

Извършени проверки в съответствие с разпоредбите на чл. 47, ал. 8 от ППЗСПЗЗ, съгласно Заповед № 46-13/31.01.2023 г. на Министъра на земеделието и утвърдени Указания за извършване на проверки относно състоянието и ползването на земеделските земи от ДПФ.

На основание чл. 3, ал. 3, т. 3, чл. 14, т. 64 и чл. 27 от Устройствения правилник на Областните дирекции „Земеделие“ и във връзка с чл. 47, ал. 8 от ППЗСПЗЗ, в изпълнение на Заповед № 04-56/27.04.2023 г. на Директора на Областна дирекция „Земеделие“ – Габрово са извършени проверки по отношение на действителното състояние и ползване на имотите от ДПФ за землищата в област Габрово в периода 01.05.2023 г. – 31.05.2023 г.

В изпълнение на Заповед № РД-04-111/13.10.2023 г. на Директора на ОД „Земеделие“ – Габрово са извършени проверки и в периода от 01.11.2023 – 30.11.2023 година от Общинските служби по земеделие по отношение на действителното състояние и ползване на имотите от ДПФ за землищата на област Габрово.

За резултатите от двете проверки са изготвени 166 броя констативни протоколи с въведена информация за ползването на имотите, като са посочени номер на договор/заповед, данни за арендатора/наемателя, вида на договора, дали са платени арендните и наемните вноски, предоставени ли са записи на заповеди в съответствие с реквизитите на съответните договори и

справки образец №№ 5, 6, 7, 8, 9, 10 и 11 с актуална информация за ползването на земите. Проверените имоти са както следва:

- на терен - 496 бр.
- административно - 1636 бр.
- контролна проверка - 631 бр.

Констатациите обхващат общо 818 бр. имоти, находящи се в 62 бр. землища. Изготвен е и обобщен доклад с подробно описание на установеното състояние на земите от ДПФ на територията на област Габрово.

Констативните протоколи са предадени в срок в Министерство на земеделието в изпълнение на Заповед № 46-13/31.01.2023 г. на Министъра на земеделието и утвърдени Указания за извършване на проверки по реда на чл. 47, ал. 8 от ППЗСПЗЗ относно състоянието и ползването на земеделските земи от ДПФ.

Извършени теренни проверки по реда на ЗСПЗЗ, ППЗСПЗЗ, ЗОЗЗ и ППЗОЗЗ - 363 бр.

Извършване на проверки за спазване на условията по чл. 37и, ал. 4 от ЗСПЗЗ по сключени договори за наем или аренда на ПМЛ от ДПФ.

Извършена е проверка на собствениците и ползвателите на животновъдни обекти за спазване на условията по чл. 37и, ал. 4 от ЗСПЗЗ по сключените договори за отдаване под наем и аренда на ПМЛ от ДПФ. Към момента на извършване на проверките няма установени собственици и ползватели на животновъдни обекти със сключени договори за ПМЛ от ДПФ над установената по чл. 37и, ал. 4 от ЗСПЗЗ норма. Няма прекратени договори.

Има един брой Договор № ПО-05-19/23.07.2021 г. за отдаване под наем на *пасища, мери и ливади* от ДПФ, изменен с допълнително споразумение № ПО-05-19-1/17.05.2022 г. и на основание чл. 100, ал. 9 от ППЗСПЗЗ и т. 26 от раздел V от горесцитираният договор се изключват два броя поземлени имота, по отношение на които се прекратяват правата и задълженията по възмездното им ползване. Същите са предадени с протокол - опис на наемодателя – „Б. ч.“ ЕООД. В изпълнение на Заповед № РД-04-108/02.10.2023 г. на Директора на ОД „Земеделие“ - Габрово, комисия извърши проверки на терен по отношение на действителното състояние и ползване на имотите по цитирания договор и изготви геореферирани снимки. Установено бе, че ПИ с идентификатор 12418.329.189 по КККР на гр. Габрово, община Габрово, ПИ с идентификатор 73403.56.19 по КККР на гр. Трявна, община Трявна, ПИ с идентификатори 14859.34.2, 14859.34.16 и 14859.34.20 по КККР на с. Геша, община Дряново не се ползват по предназначение - *пасище*, не се установяват следи от паша и не се установяват следи от почистване с цел поддържането им в добро състояние. Доклад с изх. № РД-12-01-448/03.10.2023 г. на Областна дирекция „Земеделие“ – Габрово с описание на установеното е изпратен в Министерство на земеделието и храните. В изпълнение на писмо с рег. индекс 66-4056/15.11.2023 г. на Министерство на земеделието и храните постъпило в Областна дирекция „Земеделие“ – Габрово с вх. № РД-12-01-448-1/15.11.2023 г. сме изискали становище от управителя на „Б. ч.“ ЕООД. Отговорът е регистриран в Областна дирекция „Земеделие“ – Габрово с вх. № РД-12-02-789-1/16.01.2024 г.

Други дейности за ефективно управление на имотите от ДПФ.

На 21.07.2023 г., във връзка с Писмо изх. № ДПП 02-00248/06.07.2023 г. на „ДПП – Българка“, постъпило в Областна дирекция „Земеделие“ – Габрово и последвала Заповед № РД 04-86/20.07.2023 г. на Директора на Областна дирекция „Земеделие“ – Габрово комисия,

съставена от експерти от ОСЗ – Габрово, ОДЗ – Габрово, представител на дирекция „ДПП – Б.“ и представител на ОД МВР гр. Габрово извършиха проверка на терен във връзка с получения сигнал за поставени електрически заграждения и гледане на животни в имоти с идентификатори 14218.187.143 и 14218.187.132 - по КККР на гр. Габрово с начин на трайно ползване „Пасище“, собственост „Държавна публична“ и вид територия „Защитена – Природен парк „Б.“. Резултатите от проверката са обективирани в Констативен протокол, ведно с геореферирани снимки и Доклад с изх. № РД-12-02-437-3/25.07.2023 г. на Директора на Областна дирекция „Земеделие“ – Габрово, своевременно изпратен в Министерство на земеделието и храните.

На основание Писмо рег. № 06-126/17.08.2022 г. на Министъра на земеделието относно отменен мораториум за придобиване по давност на имоти - частна държавна и общинска собственост с Решение № 3/24.02.2022 г. на Конституционния съд и в изпълнение на Заповед № РД-07-22/31.08.2022 г. на Директора на ОД „Земеделие“ - Габрово за предприемане на действия по издаване на актове за държавна собственост на земите от държавния поземлен фонд и имотите - частна държавна собственост, находящи се в бившите стопански дворове на организациите по § 12 от ПЗР на ЗСПЗЗ, общинските служби по земеделие извършиха проверки по отношение на действителното състояние и ползване на същите в съответните землища на област Габрово. В изпълнение на поставените задачи са предприети необходимите действия в съответствие с правното основание на имотите от ДПФ, а именно: издадени скици на ПИ, удостоверения за характеристики на ПИ, искания за издаване на удостоверения за данъчни оценки и данъчни декларации по чл. 14, ал. 1, ал. 4, ал. 5 и ал. 6 от Закона за местните данъци и такси за облагане с данък върху недвижимите имоти. Окомплектовани и изпратени за предприемане на по-нататъшни действия са документи за 699 бр. имоти от ДПФ и 449 бр. имоти - частна държавна собственост, находящи се в бившите стопански дворове на организациите по § 12 от ПЗР на ЗСПЗЗ. Към момента са изготвени общо 818 бр. АДС, както следва: 363 бр. за земеделски земи от ДПФ; 267 бр. за имоти по чл. 27, ал. 6 от ЗСПЗЗ; 38 бр. за имоти по чл. 27, ал. 8 от ЗСПЗЗ; 108 бр. за имоти по чл. 27, ал. 9 от ЗСПЗЗ; 36 бр. за имоти по чл. 53, ал. 1 от ЗОЗЗ и 6 бр. за имоти по чл. 24, ал. 2 и чл. 24б, ал. 1 от ЗСПЗЗ.

Всички сключени договори в резултат на проведени тръжни процедури /първа и втора тръжна сесия/ с тайно наддаване за отдаване под аренда на свободни земеделски земи от държавния поземлен фонд /ДПФ/ в област Габрово за стопанската 2023 - 2024 година за отглеждане на едногодишни полски култури за срок от 5 /пет/ стопански години и за отглеждане на съществуващи трайни насаждения за срок от 3 /три/ стопански години се регистрират в регистър на държавния поземлен фонд по отношение ползвани имоти, площ, основание, срок и плащания за ползването.

Всички сключени договори с ползвателите на масивите за ползване по чл. 37в, ал. 10 и чл. 37в, ал. 16 от ЗСПЗЗ за ПП и ОПФ и договори в резултат на проведени тръжни процедури /първа тръжна сесия/ с тайно наддаване за отдаване под аренда на свободни земеделски земи от държавния поземлен фонд /ДПФ/ в област Габрово с НТП - ПМЛ за стопанската 2023-2024 година на собственици на пасищни селскостопански животни се регистрират в регистър на държавния поземлен фонд по отношение ползвани имоти, площ, основание, срок и плащания за ползването.

2. Дейности по изпълнение на Цел 2 - Оптимизиране на поземлените отношения за гарантиране на ефективността на земеползването и увеличаване на доходите от земеделска дейност.

Формите, които ОДЗ и ОСЗ използват за оптимизиране на поземлените отношения за гарантиране на ефективността на земеползването и увеличаване на доходите от земеделска дейност са: провеждане индивидуални и групови срещи със земеделските стопани и общински власти за предоставяне на навременна информация; запознаване с условията и сроковете за кандидатстване чрез прилагане на интервенциите по СПРЗСР 2023-2027 г. - Директни плащания 2023 г., Национални схеми и Пазарна подкрепа; сключване на договори за аренда и наем, извършване на теренни проверки и др.

ОД „Земеделие“ – Габрово оказва ежедневна методична помощ и разяснения, относно регистрацията по Наредба № 3 от 1999 г., направените промени, както и произтичащите от нея права и задължения на земеделските стопани. Все по - често се използва възможността за подаване на Декларация за липса на промени в регистъра по чл. 11, ал. 16 от Наредба № 3/1999 г.

През месец февруари се припомни на земеделските стопани, които не са предприели действия по пререгистрация по Наредба № 3, че е необходимо да го направят преди кампания Директни плащания 2023 г. Подпомагат се заинтересованите лица при попълване на анкетните формуляри, като се обръща внимание на животновъдите за необходимостта да актуализират животните в БАБХ без да се изисква заверка на анкетния формуляр за животни с ушни марки. Предоставя се информация за задължението им да се регистрират в Агенция по вписвания по БУЛСТАТ и в НАП. Раздават се информационни материали, разпечатани от сайта на НАП - „Какви данъци и осигуровки внасят земеделците“, както и текущи информационни материали. Земеделските стопани получават и информация относно промените в данъчното облагане и общественото осигуряване.

От 1 октомври 2023 г. започна новата стопанска година, с която стартира и новата кампанията по пререгистрация по Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани. Предоставени са новите образци на анкетни карти. Разпечатани са анкетните формуляри на хартиен носител, като при попълването се оказва съдействие на новите земеделски стопани. Електронни формуляри са изпратени на по-големите производители от района с указания за попълването.

В изпълнение на условията и сроковете за пре/регистрация по Наредба № 3/1999 г., вкл. за обществено осигуряване и данъчно облагане в област Габрово са пререгистрирани 745 бр. земеделски стопани, новорегистрираните са 68 бр., а промяна в обстоятелствата са направили 69 земеделски стопани.

От сравнителния анализ на данните, от 2018 г. до 2023 г. се наблюдава лек спад в броя на регистрираните земеделски стопани.

През м. февруари 2023 г. във връзка с инициатива на Министерство на земеделието в гр. Велико Търново се проведе работна среща с цел да се запознаят земеделските стопани с условията по прилагане на Стратегически план за развитие на селските райони в България за периода 2023-2027 г.

Земеделските стопани проявиха подчертан интерес относно проведения на 30.09.2023 г. „Ден на отворените врати на биологичната ферма или преработвателно предприятие“, на което събитие „Б. и К.“ ООД представи производството си като част от Българска асоциация биопродукти и като най-голямото предприятие за производство на био храни в област Габрово.

През м. октомври 2023 г. във връзка с инициатива на Министерство на земеделието и храните в гр. Габрово се проведе работна среща с представители от НССЗ и Аграрен университет – гр. Пловдив на тема: „Изчисляване на себестойност на земеделската продукция. Осигурителни отношения в земеделието“.

На проведената на 22 ноември 2023 г. информационна среща в ритуалната зала на Община Габрово, посветена на биологичното производство, организирана от Министерство на земеделието и храните и Национална служба за съвети в земеделието - териториален офис Габрово масово присъствие има от страна на биологичните пчелари. Земеделските стопани са информирани в детайли за разликите между конвенционалното и биологичното производство, за основните му принципи, нормативната уредба и задълженията, които следва да се спазват при отглеждането на различните култури и животни. Разяснени са основните правила при биопроизводство и възможностите за подпомагане по Стратегическия план за развитие на земеделието в селските райони в България за периода 2023-2027 г.

Интерес за земеделските производители предизвика и проведената на 7 декември 2023 г. в гр. Трявна информационна среща за местни лидери - потенциални кандидати и за уязвими групи от населението, свързани с отворените мерки на МИГ „Д. – Т. - в сърцето на Балкана“.

През месеците март, април и май земеделските стопани са запознати с новите интервенции, срокове и мерки за подпомагане. Обърнато е внимание на интервенциите в планинските райони, тъй като изискванията са по специфични. Разпространена е новата брошура за Директни плащания 2023 г. В тази връзка са проведени онлайн срещи на експерти от ОСЗ и експерти от Министерство на земеделието.

Напомняно е на бенефициентите по схемите за Директни плащания на площ за 2023 г. да проверят и регистрират правните основания за ползваните от тях парцели, Всички новопостъпили договори се регистрират в информационната система в четирите общински служби по земеделие на територията на област Габрово. Обърнато е внимание на земеделските стопани, че по приема на заявленията за Директни плащания 2023 г. задължително се изискват индивидуални профили в СЕУ. Общинските служби по земеделие на територията на област Габрово оказват съдействие като са създадени индивидуални профили в СЕУ на кандидатите, които нямат такъв.

Уведомяват се собствениците и ползвателите на масиви за ползване по чл. 37в, ал. 2 и чл. 37ж, ал. 6 от ЗСПЗЗ за ОЗ, ТН и ПМЛ, дължащи суми по чл. 37в, ал. 3, т. 2 и 37ж, ал. 5 за т. нар. *бели петна*, да го направят в необходимите срокове. При невнасяне, съгласно чл. 37в, ал. 7 от ЗСПЗЗ, Директорът на ОДЗ издава заповед за заплащане в трикратен размер на средното годишно рентно плащане за землището.

Стартирането на Кампания за Директни плащания започна след нормативно определения срок, поради забавяне обнародването и влизането в сила на Наредба № 3/10.03.23 г. за условията и реда за прилагане на интервенциите под формата на директни плащания, Наредба № 4/30.03.23 г. за условията и реда за подаване на заявления за подпомагане по интервенции за подпомагане на площ и за животни и останалите наредби за условията и реда за прилагане на различните интервенции, включени в Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г. За кампании 2023 г. и 2024 г. кандидатите могат да подадат до Държавен фонд "Земеделие" заявление за подпомагане по интервенциите и без удостоверяване с квалифициран електронен подпис.

Със Заповед № РД09-683 от 11.07.2023 г. на МЗХ е определен срока за прием на заявления за Кампанията 2023 г. Регистрацията на заявленията се извършва по предварително изготвени графици от общинските служби по земеделие.

За участие и финансиране чрез прилагане на интервенциите по СПРЗСР, земеделските стопани от областта се подпомагат при попълване на заявленията, идентифициране на ползваните площи и заявяване на животни за подпомагане в ОСЗ - Кампания Директни плащания 2023 г. Изпращат се уведомителни писма, провеждат се телефонни разговори, разпространяват се дипляни, наръчници и публикации в местния печат.

За кампания Директни плащания 2023 г. за област Габрово са подадени общо 671 заявления със заявена площ за подпомагане в размер на 24185 ха.

Във връзка с прилагането на държавна помощ „Помощ под формата на отстъпка от стойността на акциза върху газьола, използван в първичното селскостопанско производство“ Кампания 2022 г., съгласно Заповед № РД 09–78/25.01.2023 г. на Министъра на земеделието, в периода 20.02.2023 г. до 24.02.2023 г. е извършена повторна проверка на данни от заявления на регистрирани по Наредба № 3/1999 г. земеделски стопани за корекции на технически грешки в описите.

Съгласно Заповед № РД 09–683/11.07.2023 г. на Министъра на земеделието и храните за периода 28.08.2023 г. до 20.09.2023 г. дейността се насочи към прием на заявления за

подпомагане по Схема за държавна помощ „Помощ под формата на отстъпка от стойността на акциза върху газьола, използван в първичното селскостопанско производство” - кампания 2023 и според подадените миналогодишни заявления предварително са уведомени регистрираните по Наредба № 3/1999 г. земеделските стопани за стартиране на програмата. Уточнени са някои новости и условия за кандидатстване.

Бенефициентите са уведомени по извънредната мярка 22 от ПРСР заради войната в Украйна, както и за държавната помощ по схемата „Помощ в подкрепа на ликвидността на земеделските стопани за преодоляване негативното икономическо въздействие на руската агресия срещу Украйна“.

С Указания за прилагане на Държавна помощ „Помощ в подкрепа на ликвидността на земеделски стопани за преодоляване на негативното икономическо въздействие на руската агресия срещу Украйна“ за 2023 г. е определен срок с начална дата 03.04.2023 г. и крайна дата – 13.04.2023 г. и допълнителен прием от 15.05.2023 г. до 19.05.2023 г.

Със Заповед № 03-РД/06.03.2023 г. на Министъра на земеделието и Заповед № 03-РД/1014 от 09.03.2023 г. на Изпълнителния директор на ДФЗ е определен срок за прием на заявления за подпомагане по подмярка 22.1 „Извънредно временно подпомагане за земеделските стопани, които са особено засегнати от последиците от руското нашествие в Украйна“ с начална дата 08 март 2023 г. и крайна дата 21 март 2023 г. включително.

Уведомени са и бенефициентите за отпусната държавна помощ *de minimis*, съгласно Регламент (ЕС) № 1408/2013, изменен с Регламент (ЕС) 2019/316, на регистрираните по Наредба № 3 от 1999 г. земеделски стопани в сектор “Животновъдство“, в т. ч. пчелен мед и в сектор “Растениевъдство“. В срока от 20.11.2023 г. до 01.12.2023 г. се възползваха максимален брой стопани, които отговарят на условията.

В определен от МЗХ срок е подадена информация за наличие/липса на заличени физически/юридически лица и новорегистрирани такива в регистъра на розопроизводителите.

Земеделските стопани са запознати по телефон, електронна поща, информационни табла и на място в Общинските служби по земеделие на територията на област Габрово с издадената Заповед № РД-04-72/08.06.2023 г. на Директора на ОДЗ - Габрово, с която се определя пожароопасен период в земеделските земи от 15.06.2023 г. до 01.11.2023 г. със забраните и задълженията на земеделските стопани, произтичащи от нея.

При ежедневните срещи експертите напомнят за сроковете по кампанията на споразуменията, свързани с чл. 376 от ЗСПЗЗ и за изискванията за вписване на договорите, както и че своевременното им регистриране в информационната програмата е необходимост за подаване на заявленията по чл. 70 и декларациите по чл. 69 от ППЗСПЗЗ.

Интензивно се напомня за крайния срок по чл. 376 от ЗСПЗЗ - 31.07.2023 г. за подаване на заявления от наематели на земеделски земи и декларации от собственици. Акцентира се, че за да се подаде заявлението по чл. 70 от ППЗСПЗЗ е необходимо да се регистрират предварително договорите за наем или аренда. Експерти от ОСЗ подпомат попълването на декларациите по чл. 69 и на заявленията по чл. 70 от ППЗСПЗЗ, като документите се приемат след съответна проверка. Кампанията приключи успешно и след срока няма собственици или ползватели, които да са уведомили ОСЗ, че са пропуснали срока.

В края на месец юли усилията са насочени в приемането на коректно попълнени заявления от ползвателите и декларации от собствениците на земеделски земи. За целта на всеки е обърнато внимание, като документите се приемат след съответна проверка.

През месец август активно се работи със земеделските стопани, кметове на населени места и кметски наместници от четирите общини на територията на област Габрово по повод процедурите по чл. 37в от ЗСПЗЗ.

След въвеждане на данните от декларациите по чл. 69 и заявленията по чл. 70 от ППЗСПЗЗ, ползвателите са уведомени за обявените на сайта на ОД „Земеделие” - Габрово предварителни регистрите по чл. 72 от ППЗСПЗЗ. По електронна поща са изпратени справките и са уведомени всички ползватели, които имат застъпвания по отношение на декларираните имоти. Проведени са заседания на комисиите по чл. 37в, ал. 1 от ЗСПЗЗ за всяко землище в присъствието на съответните кметове на населените места и кметски наместници по землища в съответните общини, с които са дискутирани и въпроси, свързани с ползвателите, полските пътища за достъп до имотите, както и други касаещи дейностите на Общинските служби по земеделие. Общ брой издадени заповеди за споразумения/разпределения на масиви за ползване на земеделска земя - 153 бр. Приети са и споразуменията, като само за територията на община Трявна има изготвени 4 служебни разпределения между собствениците и ползвателите на земеделски земи.

Всички сключени договори с ползвателите на масивите за ползване по чл. 37 в, ал. 10 и чл. 37 в, ал. 16 от ЗСПЗЗ за ПП и ОПФ се регистрират своевременно в информационна система FERMA /ИС FERMA/.

Провеждане процедури по чл. 37в и чл. 37ж от ЗСПЗЗ за създаване масиви за ползване на земеделски земи.

На основание чл. 37 б от ЗСПЗЗ собствениците подават в ОСЗ по местонахождение на имотите си декларация /по чл. 69 от Правилника за прилагане на закона за собствеността и ползването на земеделските земи – ППЗСПЗЗ/, в която посочват формата на стопанисване и начинът на трайно ползване на собствените си имоти. Ползвателите на земеделски земи подават заявление /по чл. 70 от ППЗСПЗЗ/ по местонахождение на имотите за участие в споразумение за ползване, като в него посочват имотите, ползвани на правно основание съгласно регистрираните в ОСЗ договори или документи за собственост, с които желаят да участват в създаването на масиви за ползване.

През месец август са проведени заседанията на комисиите по чл. 37в от ЗСПЗЗ.

Докладите на Комисиите по чл. 37в от ЗСПЗЗ са представени в срок в ОД „Земеделие” – Габрово. Издадени са 113 бр. заповеди на Директора на ОДЗ – Габрово за създаване на масиви за ползване.

За стопанската 2023 – 2024 г. в **ОСЗ Габрово** са приети 228 бр. декларации по чл. 69 и 244 бр. заявления по чл. 70 от ППЗСПЗЗ за участие в споразумение за създаване на масиви за ползване за Обработваеми земи и Трайни насаждения /ОЗ и ТН/. В **ОСЗ Дряново** са 68 бр. декларации по чл. 69 и 168 бр. заявления по чл. 70 от ППЗСПЗЗ. В **ОСЗ Севлиево** са 258 бр. декларации по чл. 69 и 455 бр. заявления по чл. 70 от ППЗСПЗЗ и в **ОСЗ Трявна** са 96 бр. декларации по чл. 69 и 106 бр. заявления по чл. 70 от ППЗСПЗЗ.

Във връзка с дейностите по чл. 37в, ал. 10 от ЗСПЗЗ са изготвени 11 броя договора за отдаване под наем за едногодишно ползване на земеделски земи от ДПФ на ползвателите, участващи в сключването на споразумения за разпределение на масиви за ползване за стопанската 2023-2024 г. като към края на 2023 г. са сключени са 3 бр. договори по чл. 37в, ал. 10 от ЗСПЗЗ за стопанската 2023 - 2024 г. за 1.705 дка. и предстои сключване на още 8 броя договори по реда на 37в, ал. 10 от ЗСПЗЗ за стопанската 2023 - 2024 г. за площ от 87.354 дка.

Регистрираните в ОСЗ договори през 2023 са, както следва:

Община	Едногодишни договори			Многогодишни договори за наем и аренда		
	брой договори	брой имоти	площ/ дка	брой договори	брой имоти	Площ /дка
ГАБРОВО	3129	20326	52923	54	184	1303
ДРЯНОВО	1311	10750	39930	36	170	870
СЕВЛИЕВО	6428	51972	185883	990	4778	19062
ТРЯВНА	1696	4686	13269	10	36	192
ОБЩО ЗА ОБЛАСТТА:	12564	87734	292005	1090	5168	21427

Въз основа на подадените и регистрирани декларации и заявления по реда на чл. 37в от ЗСПЗЗ в 75 землища от областта са сключени 109 доброволни споразумения за ОЗ и ТН и изготвени 4 служебни разпределения между собствениците и ползвателите на земеделски земи както следва:

Община	Брой землища със споразумения/ разпределения	Брой споразумения	Брой разпределения	Брой издадени Заповеди	Площ на масивите за ползване / дка
ГАБРОВО	22	32	0	32	44725
ДРЯНОВО	19	22	0	22	39558
СЕВЛИЕВО	30	42	0	42	190670
ТРЯВНА	11	13	4	17	10376
ОБЩО ЗА ОБЛАСТТА:	82	109	4	113	285329

Активно се работи със земеделските стопани животновъди, които желаят да им се разпределят масиви от ПМЛ. Разяснени са изискванията по чл. 37ж от ЗСПЗЗ, раздадени са образци на заявленията и се съдейства при попълването им. Уведомени са за изискването, че разпределението и изчислението за необходимите площи по чл. 37и, ал. 4 от ЗСПЗЗ е въз основа на предоставена от БАБХ официална справка на регистрираните към 20.10.2023 г. животновъдни обекти и животни.

През ноември са проведени заседания на комисиите по чл. 37ж, ал. 4 от ЗСПЗЗ за сключване на споразуменията за ПМЛ, на които се дискутират възникнали проблеми и задачи с кметове на населени места и кметски наместници.

Съгласно чл. 37ж, ал. 1 от ЗСПЗЗ масиви за ползване на пасища, мери и ливади /ПМЛ/ може да се създават по споразумение между собственици и/или ползватели на животновъдни обекти с пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ. За календарната 2023 г. са сключени 40 споразумения за ПМЛ, както следва:

Община	Брой земища със споразумения/ ПМЛ	Брой издадени Заповеди	Площ на масивите за ползване / дка
ГАБРОВО	12	12	5219
ДРЯНОВО	0	0	0
СЕВЛИЕВО	20	20	8268
ТРЯВНА	8	8	943
ОБЩО ЗА ОБЛАСТТА:	40	40	14430

През цялата година информационните табла се поддържат с актуални за периода материали:

- Новите насоки по кандидатстване по Директни плащания 2023 г.,
- Заповед № РД 09 – 78/25.01.2023 г. на Министъра на земеделието за определяне срок за корекции на технически грешки в описите на фактури от заявления за държавна помощ „Помощ под формата на отстъпка от стойността на акциза върху газьола, използван в първичното селскостопанско производство” кампания 2022,
- Заповед № РД 09-94 от 31.01.2023 г. на Министерство на земеделието за одобряване на окончателните специализирани слоеве „Физически блокове“ и „Площи, допустими за подпомагане” за Кампания 2022 г.,
- Заповед № РД 09-220 от 01.03.2023 г. на Министерство на земеделието за одобряване на окончателния за 2023 г. специализиран слой „Постоянно затревени площи”, част от Системата за идентификация на земеделските парцели,
- Заповед № РД 46-62/28.02.2023 г. на Министъра на земеделието за одобряване на списък със свободни имоти, с начин на трайно ползване „пасища, мери и ливади“ от държавния поземлен фонд за стопанската 2023/2024 година;
- Заповед № 03-РД/06.03.2023 г. на Министъра на земеделието, относно прием по мярка 22.1 „Извънредно временно подпомагане за земеделските стопани, които са особено засегнати от последиците от руското нашествие в Украйна“;
- Заповед № ПО-05-13 / 04. 07. 2023 г. на Директора на ОДЗ – Габрово за откриване на процедура за провеждане на търг /първа тръжна сесия/ с тайно наддаване за отдаване под аренда на свободни земеделски земи от държавния поземлен фонд /ДПФ/ в област Габрово за стопанската 2023-2024 година за отглеждане на едногодишни полски култури за срок от 5 /пет/ стопански години и за отглеждане на съществуващи трайни насаждения за срок от 3 /три/ стопански години.
- Заповед № ПО-05-37/ 18.10.2023 г. на Директора на ОДЗ – Габрово за откриване процедура за провеждане на търг /първа тръжна сесия/ с тайно наддаване за отдаване под наем за 1/една/ стопанска година на останалите свободни земеделски земи с начин на трайно ползване /НТП/ „пасища, мери“ и „ливади“ /ПМЛ/ от държавния поземлен фонд /ДПФ/ в област Габрово за стопанската 2023-2024 година на собственици на пасищни селскостопански животни;
- Заповед № ПО-05-38/ 19.10.2023 г. на Директора на ОДЗ – Габрово за откриване процедура за провеждане на търг /втора тръжна сесия/ с тайно наддаване за отдаване под аренда на останалите свободни земеделски земи от държавния поземлен фонд /ДПФ/ в област Габрово за стопанската 2023-2024 година за отглеждане на едногодишни полски култури за срок от 5 /пет/

стопански години и за отдаване под наем на свободни земеделски земи от държавния поземлен фонд /ДПФ/ в област Габрово за отглеждане на съществуващи трайни насаждения за срок от 3 /три/ стопански години

- Заповедите на Директора на ОДЗ - Габрово за теренни проверки на имоти от ДПФ, Заповедите на Директора на ОД „Земеделие“ по чл. 37в и по чл. 37ж от ЗСПЗЗ за създаване и разпределение на масиви за ползване на земеделски земи и ПМЛ между собствениците и ползвателите, информация за начална дата на прием на държавната помощ „Помощ под формата на отстъпка от стойността на акциза върху газьола, използван в първичното селскостопанско производство“, информационни материали по отпусканите помощи във връзка с войната в Украйна, държавна помощ „Помощ в подкрепа на ликвидността на земеделските стопани за преодоляване на негативното икономическо въздействие на руската агресия срещу Украйна, помощ „de minimis“ относно обхват, условия и направления за подпомагане и др.

Дейностите по извършване на услуги и събиране на такси по Тарифата за таксите, събирани от органите на поземлена собственост през 2023 г. от ОСЗ и ОДЗ са обобщени в следната таблица:

№ по ред	Наименование на услугата по съответната тарифа	ОСЗ - Габрово	ОСЗ - Дряново	ОСЗ - Севлиево	ОСЗ - Трявна	ОДЗ - Габрово	ОБЩО
		брой	брой	брой	брой	брой	брой
1	Изготвяне на скица на имот-обикновена услуга	0	0	0	0	0	0
1.1	Изготвяне на скица на имот-бърза услуга	0	0	0	0	0	0
2	Изработване на скица – проект за разделяне или съединяване на имоти	0	0	0	0	0	0
3	Въвеждане промени в регистър на собствениците и в регистъра на имотите	0	0	0	0	0	0
3.1	Въвеждане промени в регистъра на собствениците и в регистъра на имотите – бърза услуга	0	0	0	0	0	0
4	Заснемане и координиране на границите на трайни насаждения	0	0	0	0	0	0
5	Изработване на копие от карта или нейна част	0	0	0	0	0	0
6	Изработване на копие от трасировъчен карнет на имот	0	0	0	0	0	0
7	Въвеждане и/или предоставяне на координати (х,у)на гранични точки на имот	0	0	0	0	0	0
8	Трасиране и/или заснемане и координиране на границите на имотите – земеделски земи	0	0	0	0	0	0
8.1	Трасиране и/или заснемане и координиране на границите на имотите - гори	0	0	0	0	0	0
9	Издаване препис от решение на поземлената комисия или общинската служба по земеделие- за 1бр. Имот	123	57	0	54	0	234

9.1	Издаване препис от решение на поземлената комисия или общинската служба по земеделие- от 2 до 4 бр. имоти	245	54	1128	72	0	1499
9.2	Издаване препис от решение на поземлената комисия или общинската служба по земеделие- над 4 бр. имоти	111	32	20	165	0	328
10	Регистриране на договор за аренда или наем и Издаване на талон за аренда и наем	54	1	846	0	0	901
11	Съгласуване на подробни устройствени планове на инфраструктурни обекти	0	0	0	0	0	0
12	Предоставяне данни по характеристики	0	0	0	0	0	0
13	Предоставяне баланс по характеристики	0	0	0	0	0	0
14	Справка за налична информация от регистъра за масив	2	0	0	0	0	2
15	Справка за налична информация от регистъра на собствениците- до 6 бр. имоти	30	0	0	1	0	31
15.1	Справка за налична информация от регистъра на собствениците- от 7 до 15 бр.имоти	19	0	46	3	0	68
15.2	Справка за налична информация от регистъра на собствениците- над 15 бр. имоти	2	0	9	0	0	11
16	Заверяване на издадена скица на имот и/или копие от картата на масивите за ползване	0	0	0	0	0	0
17	Презаверяване на скици, от издаването на които са изтекли 6 месеца	0	0	0	0	0	0
18	Издаване на удостоверение по чл. 54 от Закона за кадастъра и имотния регистър- <i>бърза услуга</i>	0	0	0	0	0	0
19	Издаване на удостоверение за характеристики на имоти, необходими за определяне на данъчната им оценка- обикновена услуга	0	0	0	0	0	0
19.1	Издаване на удостоверение за характеристики на имоти, необходими за определяне на данъчната им оценка- бърза услуга	0	0	0	0	0	0
20	Оземляване на безимотни и малоимотни граждани	0	0	0	0	0	0
21	Регистриране на заявления за подпомагане	278	62	261	70	0	671
22	Издаване на удостоверение за реституционни претенции	0	5	0	1	0	6
23	Издаване на удостоверение за реституционни претенции - бърза услуга	0	0	0	0	0	0
24	Издаване на удостоверение за идентичност на имот	4	0	8	2	0	14
25	Изготвяне на трасировъчен карнет за масив за ползване	0	0	0	0	0	0
26	Издаване партида на имот	2	0	0	0	0	2
27	Съвместяване с КВС на проекти на обекти, предоставени в цифров вид/ZEM формат/	0	0	0	0	0	0

28	Установяване на промяна в начина на трайно ползване на имот	26	17	132	2	0	177
29	Заснемане на сгради и съоръжения в стопански дворове	0	0	0	0	0	0
30	Изработване и преработване на план на новообразуваните имоти	0	0	0	0	0	0
31	Преработване на парцеларен план на стопански двор	0	0	0	0	0	0
32	Оцифряване на парцеларен план на стопански двор	0	0	0	0	0	0
33	Проверка и контрол при съвместяване с КВС на местоположението и предназначение на сградите и съоръженията в парцеларни планове	0	0	0	0	0	0
34	Заверяване на оценки на земеделски земи извършени по реда на Наредбата за реда за определяне на цени на земеделски земи	0	0	0	0	0	0
35	Предоставяне на координати/х,у/ на точки от опорна мрежа с репераж	0	0	0	0	0	0
36	Предоставяне на писмени справки по искане на общини във връзка с обявяване на ПУП за имена и адреси на заявителите по преписки за възстановяване правото на собственост	0	0	0	0	0	0
37	Устни справки по картата на възстановената собственост, картата на масивите за ползване и придружаващите ги регистри	0	3	0	134	0	137
38	ЖАЛБИ ПО АПК	0	0	0	0	0	0
39	Извършване на технически прегледи на ЗГТ, превозните средства и машините за земни работи					1932	1932
40	Регистрация на ЗГТ, превозните средства и машините за земни работи					365	365
41	Издаване на акт за кетегоризация на земеделски земи					64	64
42	Влезли в сила решения за промяна предназначението на земеделски земи до 50 дка					21	21
43	Издаване на разрешение за бракуване на трайни насаждения с неизтекъл/ изтекъл амортизационен срок					4	4
44	Регистрация на племенни и репродуктивни пчелини за производство на елитни и племенни пчелни майки и отводки (рояци)					2	2
45	Подадени декларации за установяване местонахождението и капацитета на обект за съхранение на зърно					0	0
46	Издаване на становище за строителство в земеделски земи без промяна на предназначението им					1	1
47	Регистриране на розопроизводители, розопреработватели и обекти за производство на продукти от цвят на маслодайна роза					1	1
48	Регистрация на земеделски стопани					813	813
49	Издаване на разрешение за изкупуване на суров тютюн					0	0
50	Предоставяне на достъп до обществена информация					1	1

51	Издаване на удостоверение за осигурителен доход					0	0
52	Издаване на удостоверение за осигурителен стаж					0	0
	ОБЩО:	1956,00	841,50	8112,50	997,00	3204	7285

Предоставените административни услуги от Общинските служби по земеделие на територията на област Габрово са в изпълнение на Наредба № 49/2004 г. на МЗХГ за поддържане и осъвременяване на Картата на възстановената собственост и са съобразени с Хартата на клиента и стандартите за административно обслужване. Спазени са сроковете при предоставянето на услугите. Събрани са такси съгласно Тарифата за таксите, събирани от органите по поземлената собственост, в размер на 11 907,00 лв. Същите в срок са отчетени в ОДЗ.

Като орган по поземлена собственост са извършени и следните допълнителни дейности, произтичащи от нормативната уредба:

Във връзка с искане за предоставяне на информация от органите по приходите на НАП и Национална следствена служба към Прокуратура на Република България, същата е предоставена в срок.

Проведени са 6 броя работни срещи с представители на ТП Д. л. с. „Р.“ – Л. и РДГ – Велико Търново относно проверка на имоти, придобили характеристики на гори и са издадени 7 бр. протоколи за извършените проверки.

Изготвени са 5 бр. Удостоверения по чл. 27, ал. 5, т. 3 от Закона за горите.

Във връзка със заявление от „Ф. Л.“ ЕООД, с. Горна Росица постъпило с вх. № ПО-02-1-1/27.04.2023 г. в Областна дирекция „Земеделие“ – Габрово за предприемане действия по процедура за изменение на ПНИ, комисия назначена със Заповед № ПО-02-1-2/18.05.2023 г. на директора на Областна дирекция „Земеделие“ – Габрово провери всички имоти и сгради, находящи се в масив 195 - стопански двор, от работата на която е изготвен констативен протокол с подробно описани констатации и отразено действителното състояние на имотите в ПНИ на обект: „Стопански двор – с. Горна Росица, масив 195“ за землището на с. Горна Росица. Направено е предложение към директора на Областна дирекция „Земеделие“ - Габрово на основание чл. 45б, ал. 3 от ППЗСПЗЗ, да бъде проведена процедура по реда на чл. 45, ал. 3, 5 и 6 от ППЗСПЗЗ за изменение на ПНИ на обект: „Стопански двор – с. Горна Росица, масив 195“ в землището на с. Горна Росица, общ. Севлиево.

С вх. № ПО-02-1-6/25.08.2023 г. е постъпило искане от „Ф. Л.“ ЕООД, с. Горна Росица за съгласуване на техническо задание и заявление за приемане и одобрение на ПНИ.

Подпомагане на Служба по геодезия, картография и кадастър при административно обслужване на потребителите на кадастрална информация за земеделски и горски територии с одобрени кадастрална карта и кадастрални регистри.

Съгласно чл. 55, ал. 7 от Закона за кадастъра и имотния регистър /ЗКИР/ общинските служби по земеделие имат правомощия да подпомагат службите по геодезия, картография и кадастър при административното обслужване с кадастрална информация за земеделски и горски територии.

Във връзка с горното със Заповед № РД 13-100 от 05.04.2018 г. на Изпълнителния директор на АГКК е одобрена методика за условията и реда на работата на общинските служби

по земеделие при административното обслужване с кадастрална информация. Осигурен е достъп до информационната база данни на СГКК на ОСЗ Дряново, Севлиево и Трявна. През 2023 година са изготвени 2141 скици на имоти и 830 удостоверения за характеристики на имоти, необходими за изготвяне на данъчна оценка.

Процедури по възстановяване на собствеността върху земеделски земи на основание на § 27 от ПЗР на ЗИД на ЗСПЗЗ и възстановяване на гори и земи от горския фонд на собствениците по реда на ЗВСГЗГФ.

В изпълнение на § 27 от ПЗР на ЗИД на ЗСПЗЗ са отправени 7 искания до кметовете на община Габрово, община Севлиево и община Трявна за възстановяване собствеността върху отнети земеделски земи. Проведени са 6 заседания на комисиите по чл. 33, ал. 6 от ЗСПЗЗ в ОСЗ Габрово, Севлиево и Трявна, на които са разгледани 17 преписки. Постановени са и връчени на собствениците 13 решения за възстановяване на собствеността по ЗСПЗЗ и 3 решения по ЗВСГЗГФ. За един брой преписка за постановяване на решение процедурата не е приключила.

Протоколите от заседанията са описани в съответните Протоколни книги.

Извършени са проверки и дадени отговори за ЧСИ, ДСИ, НАП, КОНПИ и др., касаещи лица, със заведени срещу тях изпълнителни дела или кандидатствали за социално подпомагане.

Дейности по чл. 53б от ЗКИР за обезщетяване на засегнатите лица по реда на чл. 10б, ал. 1 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи или чл. 6 и § 8 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд.

Във връзка с получени от СГКК – Габрово писма с искане за съгласуване на основание чл. 53б от ЗКИР на проекти за изменение, поради установени явни фактически грешки, през отчетния период са изготвени 66 бр. становища за обезщетение на собственици, по проекти за отстраняване на ЯФГ. Съгласуването е относно наличие/липса на основание за обезщетение по реда на чл. 10б от ЗСПЗЗ. Изготвени са 20 бр. отговора до СГКК – Габрово, комплектувани с удостоверения за наследници налични по преписки или друга информация. На обезщетение подлежат 27 бр. имоти за земища на територията на община Габрово, община Дряново и община Севлиево.

С Писмо вх. № ПО-15-1/19.01.2023 г. ОСЗ - Габрово получи от Агенцията за публични предприятия и контрол 8 бр. Удостоверения за притежавани финансови инструменти /УПФИ/, изпратени от „Централен депозитар“ АД по преписки от предходната година.

Процедури по промяна начина на трайно ползване на имоти по искане на собствениците или наследниците - назначаване на комисия за установяване на действителния НТП на терен.

На основание чл. 78а, ал. 1 от Правилника за прилагане на закона за собствеността и ползването на земеделските земи са постъпили 44 заявления от собствениците/наследниците на земеделски земи до общинските служби по земеделие за установяване на действителния НТП на 177 бр. имоти или части от тях за други земеделски нужди. Въз основа на издадени заповеди на началниците на съответните служби за сформирание на комисии и проверка на терен на 177 бр. имоти е променен начинът на трайно ползване. За работата на комисиите са изготвени констативни протоколи, които са връчени на заявителите за отразяване на промените в КККР. За

имотите с НТП «пацище, мера ливада» и за такива, попадащи в землища със съществуващи защитени зони, са изискани и представени становища от РИОСВ – В. Търново.

Дейности съгласно Наредба № 3 от 16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно - охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно - битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.

През 2023 г. не са издавани становища по реда на чл. 39 от Наредба № 3 от 16. 10. 2000 г. Не са провеждани заседания на комисия чл. 43 от Наредба № 3 от 16. 10. 2000 г. и не са постъпвали заявления за отразяване по КВС на СОЗ съгласно, издадени заповеди за учредяването им.

Дейности във връзка с постъпили заявления /одобри със Заповед №РД-09-874 от 13.11.2015 г. на Министъра на МЗХ/ от собственици и/или наследници на земеделски земи за изплащане от ОД “Земеделие” на постъпилите по реда на чл. 37в, ал. 7 и чл. 37ж, ал. 12 от ЗСПЗЗ суми за имотите по чл. 37в, ал. 3 и по чл. 37ж, ал. 5 от ЗСПЗЗ.

На основание чл. 37в, ал. 7 от ЗСПЗЗ са приети заявления на правоимащи лица за изплащане от ОД „Земеделие” на внесените от ползвателите суми в размер на средната рентна вноска на съответното землище за т. нар. *бели петна*. За годината броят на въведените в *Електронен регистър по чл. 37в, ал. 3, т. 2 от ЗСПЗЗ* заявления е 3183 бр. за сумата от 267 520,22 лв., както следва:

- за стопанската 2015/2016 г. - приети 284 бр. заявления за 16 509,85 лв.;
- за стопанската 2016/2017 г. - 322 бр. заявления за 19 565,96 лв.;
- за стопанската 2017/2018 г - 328 бр. заявления за 24 605,82 лв.;
- за стопанската 2018/2019 г.- 348 бр. заявления за 25 773,21 лв.;
- за стопанската 2019/2020 г. - 375 бр. заявления за 32 103,65 лв.;
- за стопанската 2020/2021 г. - 409 бр. заявления за 35 064,29 лв.;
- за стопанската 2021/2022 г. - 510 бр. заявления за 48 476,02 лв.;
- за стопанската 2022/2023 г. - 608 бр. заявления за 65 421,40 лв.

Определяне размера на Средното годишно рентно плащане по § 2е от ДР на ЗСПЗЗ за всички землища в област Габрово за предходната година.

В изпълнение на Заповед № РД-07-5/10.01.2023 г. на Директора на Областна дирекция „Земеделие“ - Габрово са определени комисии за четирите общини, които да определят размера на средното годишно рентно плащане по начин на трайно ползване на земеделските земи при спазване изискванията на § 2е, ал.1 от Допълнителните разпоредби на ЗСПЗЗ и одобрена от Министъра на земеделието, храните и горите Методика за определяне на средното годишно рентно плащане със Заповед № РД46-28/22.01.2021 г. Проведени са четири заседания на комисиите и са изготвени доклади до Директора на Областна дирекция „Земеделие“, съдържащи информация за извършената работа, ползваните данни и размера в левове на средната рентна вноска по начин на трайно ползване. Определен е размерът на средното годишно рентно плащане за всичките 82 землища в областта по начин на трайно ползване.

Подпомагане на дейността на ГД „ЗРП“ в МЗХ по прилагане на глава пета, раздел VI от Закона за прилагане на общата организация на пазарите на земеделските продукти на ЕС (ЗПООПЗПЕС) и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Поддържане на актуална база данни за местонахождението и капацитета на ОСЗ и за лицата, които стопанисват ОСЗ на територията на област Габрово.

Брой проверени ОСЗ - 31 броя;

Брой приети декларации по чл.58о от ЗПООПЗПЕС - 272 броя.

Брой взети са общо 20 проби за окачествяване на реколтата, както следва:

- 5 бр. от ечемик;

- 5 бр. от пшеница;

- 5 бр. слинчоглед;

- 5 бр. от царевица.

Извършени са 24 проверки по чл.58п от ЗПООПЗПЕС за достоверността на информацията в подадените декларации. Не са установени нарушения и няма съставени актове.

Информацията е навременно обобщавана и изпращана в МЗХ.

През 2023 г. по искане на Министерство на земеделието и храните в ОД „Земеделие“ – Габрово е представена следната информация от четирите общини на територията на област Габрово:

- Баланс на площите на територията на всяка от общините на територията на област Габрово към 31.12.2023 г.;

- Баланс на площите от ДПФ по земища на територията на област Габрово към 31.12.2023 г.;

- Справка за имоти, за които в последните три години са издадени заповеди по реда на чл. 81, ал. 1, във връзка с ал. 2, т. 1 и чл. 82, ал. 1 и 2 от Закона за горите;

- Справка по образец за създадени нови овощни, ягодоплодни и черупкови насаждения;

- Предложения за оптимизация на работния процес и изискуемите документи;

- Справка за обявени, разпределени площи и сключени договори с НТП *пасища, мери, ливади* за стопанската 2023/2024 г. от ОПФ;

- В изпълнение на писмо № 9166-7/17.01.23 г. на МЗм се извърши проверка за коректното въвеждане на имотите от договорите за наем или аренда, както и за правилното основание за сключването им в модулите на програмна система ФЕРМА;

- Информация за справките и услугите, които бихме искали да се получават от предвидената за разработка проектна единна Електронна информационна система в земеделието;

- Проверка по реда на чл. 37м от ЗСПЗЗ на действащи договори на ползватели на пасища, мери и ливади от ДПФ с цел установяване спазването на условията на чл. 37и, ал. 4 и 9 от ЗСПЗЗ.

- Във връзка с писмо № 9166-7/17.01.2023г. на МЗм относно проверки по чл. 37м от ЗСПЗЗ изготвихме списък със свободните имоти с НТП „пасища, мери“ и „ливади“ от ДПФ за одобряване по чл. 37и, ал. 2 от ЗСПЗЗ, за стопанската 2023/2024 година;

- Справки за дейностите по чл. 37в от ЗСПЗЗ за стопанската 2023/2024 г.;

- Информация за направени материални разходи по време на Кампания 2023 г.

- Становище относно Изпълнение на мярка 20.1.7. „Одобряване от МС и внасяне в Народното събрание на законопроект за държавните такси“ от Програмата за управление на Р. България юни 2023 г. – декември 2024 г.;

- Справка с предложения за облекчаване процедурите, свързани с прилагане на законодателството;

- Информация за възможния брой ФБ за извършване на теренни проверки за месец;

- Становище относно подадена заявка за вписване на нови административни услуги в Административния регистър;

- Становище от ОСЗ – Габрово и ОДЗ – Габрово относно актуализиране на ПИ с идентификатор 14218.778.158 по КККР на гр. Габрово на „М. Ф. Т.“ ЕООД – гр. С.

- Предоставена е информация на Министерство на земеделието и храните за поземлени имоти от ДПФ, които се предлагат за включване в тръжна процедура за отдаване под наем или аренда, както и по реда на чл. 37и от ЗСПЗЗ за стопанската 2024/2025 година.

- Предприети са действия от ОСЗ - Габрово, ОСЗ - Дряново, ОСЗ - Севлиево и ОСЗ-Трявна по издаване на АДС за земите от ДПФ; имотите - частна държавна собственост, находящи се в бившите стопански дворове на организациите по § 12 от ПЗР на ЗСПЗЗ и извършени проверки относно неправомерно ползване на същите във връзка с писмо 06-126/17.08.2022 г. на Министъра на земеделието.

3. Дейности по изпълнение на Цел 3 – „Опазване на земеделските земи от увреждане“

Чрез прилагане изискванията на Национална програма за развитие: България 2030, Приоритет № 6 Устойчиво селско стопанство за оптимизиране на поземлените отношения като гаранция за ефективно земеползване и увеличаване на доходите от земеделска дейност ефективно и отговорно са изпълнявани задължения и извършвани дейности по опазване на земеделските земи от увреждане, в съответствие с изискванията на нормативната уредба, както следва:

Провеждане на процедури за промяна предназначението на земеделските земи за неземеделски нужди съгласно нормативната уредба. Контрол съгласно ЗОЗЗ и издаване на актове за извършени нарушения.

За периода 01.01.2023 г. до 31.12.2023 г. са проведени седем заседания на Комисията по чл. 17, ал. 1, т. 1 от ЗОЗЗ. Разгледани са 33 бр. заявления за промяна предназначението на земеделски земи. Постановени са 21 бр. решения за промяна предназначението на 94 483,72 кв.м. земеделски земи. Постановените такси по чл. 30, ал. 1 от ЗОЗЗ са в размер на 95 949,47 лв. Влезли в сила са 18 бр. решения за промяна предназначението на 75 915,42 кв. м. земеделски земи със заплатени такси по чл. 30, ал. 1 от ЗОЗЗ - 112 330, 30 лева.

- Изготвени са 64 броя Акта за категоризиране на земеделските земи при промяна на тяхното предназначение.

- Съставените са 15 акта за административни нарушения, съгласно ЗОЗЗ.

Липсват обжалвани решения на комисията по чл. 17, ал. 1, т.1 от ЗОЗЗ.

Дейности по реда на чл. 26б от ППЗСПЗЗ за бракуване на трайни насаждения.

През 2023 г. в ОДЗ са постъпили 4 бр. искания за бракуване на трайни насаждения с изтекъл амортизационен срок. Проверени са 6 броя имоти - 1 брой в землището на с. Жълтеш, общ. Габрово, 1 брой в землището на гр. Габрово, 1 брой в землището на с. Батошево, общ.

Севлиево и 3 броя в землището на гр. Севлиево, общ. Севлиево. Изготвени са 5 броя констативни протоколи за бракуване на трайни насаждения.

Протоколите са връчени на заявителите.

Дейности по реда на чл. 27, ал. 6 от ЗСПЗЗ и чл. 45, ал. 10 от ППЗСПЗЗ.

През 2023 г. са изпратени 5 бр. преписки в МЗХ по реда на чл. 27, ал. 6, т. 1 от ЗСПЗЗ. В процес на комплектоване и обработка са 5 бр. преписки. По реда на чл. 56д, ал. 1 от ППЗСПЗЗ е издадена 1 бр. заповед. Сключени са 2 бр. договори въз основа на постъпили в ОДЗ – Габрово заповеди на министъра на земеделието и храните, с които се разрешава сключване на договор. Издадени са 818 АДС.

Дейности по Наредба 19 от 25 октомври 2012 г. за строителство в земеделските земи без промяна на предназначението им, касаещи дейността на ОДЗ.

За периода са проверени на място и изготвени 3 бр. преписки по Наредба 19/2012 г. за строителство в земеделските земи без промяна на предназначението им, от които един брой с положително становище и един съставен акт за административно нарушение, съгласно ЗОЗЗ. Изготвени са коректни констативни протоколи и обобщен доклад за дейността на комисията.

Дейности във връзка с постъпили заявления /одобрени със Заповед № РД-09-874 от 13.11.2015 г. на Министъра на МЗХ/ от собственици и/или наследници на земеделски земи за изплащане от ОД „Земеделие” на постъпилите по реда на чл. 37в, ал. 7 и чл. 37ж, ал. 12 от ЗСПЗЗ суми за имотите по чл. 37в, ал. 3 и по чл. 37ж, ал. 5 от ЗСПЗЗ.

На основание чл. 37в, ал. 7 от ЗСПЗЗ са приети заявления на правоимащи лица за изплащане от ОД “Земеделие” на внесените от ползвателите суми в размер на средната рентна вноска на съответното землище за т. нар. *бели петна*. За годината броят на въведените в *Електронен регистър по чл. 37в, ал. 3, т. 2 от ЗСПЗЗ* заявления е 3183 бр. за сумата от 267 520,22 лв., както следва:

- за стопанската 2015/2016 г. - приети 284 бр. заявления за 16 509,85 лв.;
- за стопанската 2016/2017 г. - 322 бр. заявления за 19 565,96 лв.;
- за стопанската 2017/2018 г - 328 бр. заявления за 24 605,82 лв.;
- за стопанската 2018/2019 г.- 348 бр. заявления за 25 773,21 лв.;
- за стопанската 2019/2020 г. - 375 бр. заявления за 32 103,65 лв.;
- за стопанската 2020/2021 г. - 409 бр. заявления за 35 064,29 лв.;
- за стопанската 2021/2022 г. - 510 бр. заявления за 48 476,02 лв.;
- за стопанската 2022/2023 г. - 608 бр. заявления за 65 421,40 лв.

4. Дейности по изпълнение на Цел 4 – „Осигуряване на устойчиво функциониране и гъвкавост на изградената агростатистическа система и Системата за земеделска счетоводна информация (СЗСИ)“.

Чрез прилагане изискванията на Национална статистическа програма за 2023 г. и Регламент № (ЕС) 1217/2009 на Съвета относно създаване на система за събиране на счетоводна информация за доходите и икономическата дейност на земеделските стопанства в ЕО за осигуряване на устойчиво функциониране и гъвкавост на изградената агростатистическа система

и Системата за земеделска счетоводна информация (СЗСИ) отговорно са изпълнени задължения и извършени дейности, в съответствие с изискванията на нормативната уредба, както следва:

Провеждане на статистически проучвания, включени в Националната програма за статистически изследвания – заетост и използване на земята, производство на основни земеделски култури и зеленчуци, овощни насаждения, животновъдство и животински продукти, структура на земеделските стопанства, за осигуряване на надеждни и достоверни статистически данни, като основа за анализ на състоянието и тенденциите в аграрния сектор, необходими за сектор „Земеделие“.

Във връзка с провеждането на статистическо изследване през 2023 г. на територията на област Габрово са събрани сведения от земеделски стопани и са проведени статистически изследвания, заложи в Националния статистически план. Осъществен е контрол на данните, както следва:

- Изследвани единици – 1059 бр.;
- Дейността на кланниците за бели меса за 2022 г. /годишни/ - 2 бр.;
- Дейността на кланниците за червени меса за 2022 г. /годишни/ - 2 бр.;
- Дейността на мандрите за 2022 г. /годишни/ - 4 бр.;
- Дейността на преработвателните предприятия на плодове и зеленчуци през 2022 г. - 5 бр.;
- Птицевъдството в България през 2022 г. – 60 бр. стопанства;
- Добиви от полски култури-реколта 2023 – 95 бр. стопанства;
- Производство на зеленчуци - реколта 2023 – 33 бр. стопанства;
- Производство на плодове - реколта 2023 – 135 бр. стопанства;
- Изследване производството на грозде и вино - реколта 2023 – 17 бр. стопанства;
- Изследване брой на селскостопански животни към 1-ви ноември 2023 – 81 бр. стопанства;
- Пчеларството в България през 2023 г. – 46 бр. стопанства;
- Анкета POZESIN 2023 – 30 бр.;
- Интегрирана статистика IFS 2023 г. – 549 бр. /изготвяне на списъци анкетъори – 7 бр. ; изготвяне на графици анкетъори – 7 бр.; обучение анкетъори – 7 бр /;
- Попълнени и въведени анкетни карти в специализиран софтуер в информационната система на МЗХ по агростатистика – 83 бр.

Извършени посещения на сегменти на място във връзка с наблюдение на заетостта и използването на територията на страната през 2023 г. (БАНСИК):

- Попълнени наблюдателни листи – 58 бр.;
- Въведени наблюдателни листи – 58 бр.;
- Посетени сегменти на терен – 8 бр.

Всички проведени статистически изследвания за добиви през 2023 г. са въведени са в информационната система на агростатистиката ИСАС.

Оперативната информация за 2023 г. се събира, обработва и обобщава по актуализираната Методика за събиране, обработване и обобщаване на оперативна информация за 2023 г., с рег. № 9166-25/23.03.2023 г.

Попълнени и отчетени в МЗХ за област Габрово са електронни формуляри на 31 стопанства, включени в СЗСИ 2023 г., от които 14 с двустранно счетоводство и 17 с едностранно

счетоводство. Извършвани са посещения на място в стопанствата. Към 31.12.2023 г. дейностите по СЗСИ за 2023 година са приключени. Коректно са изготвяни тримесечни отчети и доклад за дейностите по СЗСИ, включващ анализ за функционирането на СЗСИ през 2023 г. в област Габрово.

Дейности относно предоставена възможност на земеделските стопани да кандидатстват по държавната помощ за компенсиране на загуби от земеделските култури вследствие на неблагоприятни климатични условия.

В изпълнение на Заповед № РД-09-78/08.02.2018 г. на Министъра на земеделието, храните и горите и със Заповед на Директора на ОДЗ - Габрово са сформирани постоянно действащи експертни комисии в четирите общини за извършване на обследване на площите, заети със земеделски култури и издаване на констативни протоколи по постъпили заявления от земеделски стопани в следствие на настъпили неблагоприятни природни събития.

През изминалата година няма подадени заявления за установяване на щети при площи, заети с люцерна, царевича, слънчоглед и пшеница, причинени от градушка.

През 2023 г. е постъпило едно заявление за подмор на пчели в землището на с. Поповци, община Габрово. Със Заповед № РД-04-58/02.05.2023 г. на Директора на ОД „Земеделие“ - Габрово е направена проверка на място, взети са проби от пчели и растителност, изготвен е констативен протокол и съгласно чл. 14б, ал. 3 от Наредба № 13/26.08.2016 г. е изискано становище от ЦОРХВ, в резултат на което е изготвено заключение към констативния протокол.

5. Дейности по изпълнение на Цел 5 – „Регистрация и контрол на земеделската и горската техника, свързани с пускането на пазара, регистрирането, пускането в употреба, спирането от работа, контрол по техническото състояние и безопасност на ЗГТ, включително на превозните средства и машините за земни работи“.

Дейности по Закона за регистрация и контрол на земеделската и горската техника, свързани с пускането на пазара, регистрирането, пускането в употреба, спирането от работа, контрола по техническото състояние и безопасността на земеделската, горската техника, включително на превозните средства и машините за земни работи, както и придобиването и отнемането на правоспособност за работа с техника.

Извършени дейности през 2023 г.:

- Идентификация на техника – 205 бр.;
- Регистрация и промяна на регистрация на техника – 365 бр.;
- Бракуване на техника – 7 бр.;
- Спиране от работа на техника – 3 бр.;
- Отчисляване на техника – 155 бр.;
- Пускане на техника в работа – 3 бр.;
- Проверки за правоспособност на лицата, които работят с техниката – около 20 бр.;
- Проверки на нови машини за наличие на сертификат за одобрение на типа и съответствието – 120 бр.;
- Извършени годишни технически прегледи / ГТП/ – 1932 бр.;
- Подготвени и изпратени заявления до МЗХ за издаване и подмяна на свидетелство за работа с техника – 77 бр.

Съгласно тарифата за таксите по ЗРЗГТ за извършените по - горе дейности са събрани и отчетени в ОДЗ – 29 741,20 лева.

В област Габрово фирма „Д.“ ЕООД и ПГ „М. П.“ гр. Севлиево са лицензирани за обучение на машинисти за работа с преносима и стационарна техника. Осъществяван е постоянен контакт и срещи с представителите на двете организации. През 2023 г. са издадени свидетелства за правоспособност за работа с земеделска и горска техника на 77 лица.

Поддържана е в актуално състояние информационната база с данни на регистрите за регистрирана техника на територията на областта и регистрите на лицата, придобили правоспособност за работа с техника.

За времето от 04.01.2023 г. - 31.12.2023 г. дейността в област Габрово се основава на изпълнението на изискванията на Закон за регистрация и контрол на земеделската и горската техника, Наредба № 2 от 3 февруари 2016 г. за условията и реда за регистрация на земеделската и горската техника, Наредба № 3 от 3 февруари 2016 г. за извършване на техническите прегледи на техниката по закона за регистрация и контрол на земеделската и горската техника, а също така и Наредба № 1 от 15 февруари 2019 г. за условията и реда за придобиване и отнемане на правоспособност за работа със земеделска и горска техника.

Направленията на изпълняваните дейности са:

1. Регистрация на земеделска, горска техника и машини за земни работи.
2. Контрол върху техническото състояние и безопасността на техниката, пусната на пазара и в употреба, както и придобиването на правоспособност за работа с нея.
3. Контрол по отношение на дейностите: наличие на необходими документи свързани с изпитване и оценка за съответствие с националните и европейски изисквания и стандарти за безопасност на техниката.

6. Дейности по изпълнение на Цел 6 – „Проследяване състоянието на зърнения пазар и движение на зърното в област Габрово“.

В изпълнение на общата селскостопанска политика на Европейския съюз, Закон за прилагане на общата организация на пазарите на земеделските продукти на ЕС и подзаконовите нормативни актове по прилагането му е извършен обстоен обзор на състоянието на зърнения пазар и движението на зърното на територията на област Габрово.

Във връзка с изготвянето на бюлетин „Оперативна информация за проведени основни селскостопански мероприятия“ е изготвена оперативна справка за извършваните агротехнически мероприятия – подхранване на есенниците /пшеница, ечемик, маслодайна рапица, ръж/, сеитба на овес, предсеитбена подготовка за пролетните култури – слънчоглед и царевица, сеитба на пролетни култури – царевица, слънчоглед, пролетен ечемик, подхранването им с торове, пръскане на есенниците с хербициди. За новата реколта по прибирането на есенниците е събрана и обобщена информация за жътвата на ечемика и на пшеницата. Събрана е и информация за добива на праскови, кайсии и череши в общината. Информацията се събира един път седмично. Въвеждането на данни за оперативната информация за растениевъдството за 2023 година е обобщена в информационната система за агростатистика (ИСАС).

На територията на област Габрово са проверени 30 бр. обекти за съхранение на зърно и земеделски стопани, които ги стопанисват с цел оказване на периодичен контрол върху тяхната дейност. Приети са 267 броя декларации.

През изминалата 2023 г. са взети 20 броя проби за окачествяване на реколтата, както следва:

- 5 бр. от ечемик;
- 5 бр. от пшеница;
- 5 бр. слънчоглед;
- 5 бр.от царевица.

Информацията е навременно обобщавана и изпращана в МЗХ.

Извършени са 4 бр. полски обследвания на посевите и насажденията със земеделски култури чрез оглед на място за установяване моментното им състояние, съобразно агроклиматичните условия, в указаните от МЗХ срокове. На основание чл. 3, ал. 3, т. 3 във връзка с ал. 4, чл. 4, т. 43, т. 44 и т. 45 от Устройствения правилник на Областните дирекции „Земеделие” и във връзка със Заповед № РД 09–78/08.02.2018 г. на Министъра на земеделието и храните, постоянно действащите Експертни комисии на територията на четирите общини в област Габрово обследват състоянието на културите, очакваните средни добиви на пшеница и ечемик и въздействието на агроклиматичните факторите върху насажденията и културите. При постъпили заявления от земеделски стопани експертните комисии извършват оглед на място и издават констативни протоколи за 100 % пропаднали площи, вследствие на природни бедствия или неблагоприятни климатични събития, както и обикновени протоколи за пропаднали площи под 100 %.

Съгласно обобщените данни на територията на област Габрово реколтираните площи с есенници за календарната 2023 г. на територията на областта е 66193 дка, от които 59429 дка са с пшеница и 6764 дка с ечемик. Забелязва се увеличение на добивите спрямо предходни години, дължащо се на благоприятните условия през зимния период в условията на по-високи температури, което не позволява изтегляне на посевите, заедно с достатъчните количества валежи в периода на активна вегетация.

Общата площ на реколтираните площи с пролетници за календарната 2023 г. е 102283 дка, от които 68065 дка са засети с царевица за зърно и 34218 дка - с маслодаен слънчоглед. Средните добиви при пролетните култури през последните години варират поради непостоянството на валежите и отглеждането на царевицата и слънчогледа на площи, където няма възможност да се дадат поливки в критичните фенофази.

Всички засети култури са прибрани.

През 2023 година не са подадени заявления за пропаднали площи на територията на Област Габрово.

Оперативната информация за хода на „Растениевъдството” се отразява ежеседмично в информационната система за агростатистика на МЗХ – София, а за „Животновъдството” се събира и обобщава от ОД „Земеделие” – Габрово, съгласно предварително планирани срокове.

7. Дейности по изпълнение на Цел 7 – „Развитие на електронно управление и подобряване на административното обслужване в ОД „Земеделие“ – Габрово“

За осигуряване на институционална подкрепа и електронизация на администрирането в отрасъла за облекчаване на административните процедури, предоставяне на ефективни електронни услуги на гражданите и бизнеса и осигуряване на прозрачно, достъпно, обективно и ефективно управление чрез прилагане на актуализирана стратегия за развитие на електронното

управление в Република България 2019 - 2025 г. и Стратегически план за развитието на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 - 2027 г. са извършени следните дейности:

През 2023 г. са предоставени 54 бр. административни услуги по електронен път чрез Единен портал за достъп до електронни административни услуги /ЕПДЕАУ/.

През 2023 г. е публикувана актуализирана информация към 4 бр. набори от данни на Портала за отворени данни.

Дейности по облекчаване достъпа на гражданите до административните услуги, осигуряване на онлайн достъп до шаблони на документи.

Механизъм за изследване удовлетвореността на потребителите на административни услуги от административното обслужване е попълване на анкетни карти, изказани мнения, но поради липса на интерес от потребителите на административни услуги, обратна връзка е осъществена чрез информация по телефон, по електронна поща и др.

Водене и поддържане в актуално състояние на регистрите съгласно съответните нормативни актове

Броят на регистрираните по Наредба № 3/29.01.1999 г. земеделски стопани за стопанската 2022/2023 г. е 813 бр. с обща обработваема площ 670 510 дка.

В ОД „Земеделие“ – Габрово през 2023 г. е постъпило 1 заявление за отписване от регистъра и е издадено 1 бр. удостоверение на отписан от регистър на земеделските стопани, съгласно чл. 11, ал. 6 от Наредба № 3.

На основание чл. 12, ал. 2 от Наредба № 3/1999 г. са издадени 42 бр. дубликати на изгубени или унищожени регистрационни карти на земеделски стопани и 5 бр. удостоверения за регистрация.

На основание чл. 18, ал. 5 от Наредба № 3/1999 г. са съгласувани и изпратени отговори на запитвания до: Н. А. по П., ОД на МВР, Ч. С. И., КУППД, АС - Габрово, РС - Габрово, Д. с. и., ГД „Н. п.“ и др.

ОД „Земеделие“ – Габрово оказва ежедневна методична помощ с разяснения относно регистрацията по Наредба № 3/1999 г., извършваните промени в дейността на земеделските стопани, техните права и задължения, произтичащите от нея.

Поддържани са в актуално състояние следните регистри:

- Регистър по Наредба № 3/1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани;

- Регистър по Наредба № 47/2003 г. за производство и предлагане на пазара на елитни и племенни пчелни майки и отводки;

- Регистър по Наредба № 22/2004 г. за производство и търговия с чистопороден и хибриден разплоден материал при птиците;

- Регистър по Наредба № 30/2004 г. за производство и търговия с чистопороден и хибриден материал при свинете;

- Регистър по Наредба № 2/2016 г. за условията и реда за регистрация на техниката по Закона за регистрация и контрол на земеделската и горската техника;

- Регистър по Наредба № 3/2016 г. за извършване на технически прегледи на техниката по ЗРКЗГТ;

- Регистър по Наредба № 4/2016 г. за реда за пускане на пазара на употребяваната техника по ЗРКЗГТ;

- Регистър на имотите с променено предназначение;
- Регистър по чл. 3 от Закона за маслодайната роза;
- Регистър на имоти по чл. 37в, ал. 3, т. 2 от ЗСПЗЗ - /Бели петна/;
- Регистър на имотите от Държавния поземлен фонд;
- Регистър на информационните ресурси;
- Регистри към Информационна ситема FERMA;
- Регистър ДПФ;
- Регистър за възражения;
- Регистър Технически прегледи;
- Административен регистър;
- Бюджет и контрол.

Актуализиране на организационните, вътрешно-нормативните и техническите предпоставки за бърз и пряк достъп на гражданите до публична информация в реално време за дейността на дирекцията и общинските служби. Предоставяне на информация по ЗДОИ с цел повишаване информираността на населението за работата на ОД „Земеделие” и ОСЗ.

Осигурен е публичен достъп в реално време за дейността на дирекцията и общинските служби по земеделие.

Поддържа се актуална интернет страница с активен достъп до електронна поща за постъпване на информация за корупция. Предоставяна е публично информация, относно дейността и административните услуги, предлагани от ОДЗ/ОСЗ, административните актове, издавани от директора на ОДЗ – Габрово, декларациите на служителите съгласно чл. 35 от ЗКОНПИ и др.

Във връзка със Закона за достъп до обществената информация е постъпило 1 бр. заявление, по което исканата информация е предоставена в срок.

Осигуряване на условия за повишаване на квалификацията на служителите чрез обучения.

През годината в Института по публична администрация задължително обучение са преминали 3 бр. служители.

Обучение от Министерство на електронното управление е преминал 1 бр. служител по специализирани теми.

През 2023 г. от Министерство на земеделието и храните и други администрации са организирани обучения по специализирани теми, като участие в тях са взели 25 бр. служители.

Изготвяне на отговори на сигнали, предложения и жалби от граждани при спазване на сроковете предвидени в АПК.

През годината няма постъпили жалби и сигнали срещу дейността на общинските служби по земеделие на територията на областта и срещу работата на Областна дирекция „Земеделие“ – Габрово.